

Vanagi joprojām lido augstu

Foto - E. Gabranovs

Lūdz paciesties. Uzņēmējs Kristaps Vanags kopā ar brālēnu Kārli apkārtnes ļaudis lūdz paciesties solot, ka pēc vairākiem gadiem parks Viksnas centrā iepriecinās it visus.

Edgars Gabranovs

Pirms diviem gadiem laikraksts "Vaduguns" lasītājus iepriecināja ar Ziemeļlatgales dzimtu spēku stāstiem, tostarp Vanagu ģimeni, uzdotot jautājumu, vai Vanagi lido augstu? Lido! To apliecina piektās paaudzes pēctecis Kristaps Vanags, kurš iecerējis Viksnas ciema centrā izveidot parku.

Uzņēmējs atklāja, ka top jauna Viksnas ainava: "Nocirtām nosacīti nevērtīgo, pārsvarā pāraugušo mežu, lai izveidotu parku no vērtīgiem kokiem. Lūk, dažas rindas jau ir sastādītas. Būs asās egles, baltegles, lapegles, kļavas, dižskābardis, parastais un sarkanais ozols. Tas nav peļņas, bet sociāls jeb investīcijas projekts. Iegādājāmie no Viksnas pamatiedzīvotāja zemi, turklāt viņa tēvs ar manu vectēvu savulaik spēlēja šahu. Saimnieks nevēlējās zemi un mežu pārdot kuram katram cerot, ka šo vietu nākamais saimnieks neatstās, pamestu novārtā. Atceros, ka 80. gadu vidū šajā mežā notika talkas, kurās Viksnas iedzīvotāji tīrīja pamežu un izveidoja atpūtas vietu. Tautā to dēvēja par Viksnas parku. Ceru, ka mums izdosies šo vietu atsvaidzināt un atjaunot, nevis pēc meža izciršanas to atstāt kā kurmju rakumus." Taujāts, kā nākotnes parku iecerēts nosaukt, Kristaps atzina, ka varianti ir, bet par tiem pārāgri runāt: "Pirmkārt, gribas ieklausīties iedzīvotāju domās. Otrkārt, Viksnu kā apdzīvotu vietu

pirmsākumos iesauca par Viksnu mežu, jo bija jāizgriež daudz viksnu. Jāpiebilst, ka mežs aiz kapsētas saucas Viksnumežs. Parka izveides iecere nav izcēl Vanagus, bet Viksnu un tās apkārtnes skaistumu."

K. Vanags neslēpj, ka īpašumu palīdzēja iegādāties brālēns Indulis Vanags no Žiguriem. Tāpat viņam palīdz citi radi. "Strādāju kopā ar brālēnu Kārli. Palīdz viņa tētis Andrs Vanags. Topošo parku plānot palīdzēja Aivars Vanags no Žiguriem, kā arī pieredzējusi dendroloģe, ainavu dārzniece Aija Kaškure. Jāpiebilst, ka Aivars arī ierādīja, kā praktiski veicama meža stādīšana. Līdz šim biju iestādījis tikai dažus kokus." Lūgts atklāt, kur rod spēku, lai veidotu dāvanu citiem, Kristaps spriež, ka darba procesā spēks tikai vairojas: "Nenogurstu. Fiziski varbūt jā, bet ne emocionāli."

Uzņēmējs pieļauj, ka Viksnas ļaudis pēc meža izciršanas pagasta centrā, iespējams, bija neapmierināti ar notiekošo: "Gribētu nomierināt sabiedrību – būs skaistāk, nekā bija. Sakārtojām apkārtni, esam atstājuši arī Viksnas lielāko viksnu." K. Vanags prognozē, ka pirmais efekts būs redzams pēc trīs gadiem, kad izveidosies koku vainagi. "Vēl taustāmāks jeb redzamāks rezultāts būs pēc 10 gadiem. Parka vidū plānojam izveidot dabīgu lapeni no kokiem un krūmiem," viņš sola.

Īsziņas

elektroencefalogrāfijas izmeklējumu veikšanu;

- pirmreizējas endokrinologa, kardiologa, reimatologa, pneimonologa, oftalmologa un neirologa konsultācijas;
- diabētiskās pēdas aprūpi;
- zobārstniecībā uzsāktu zobu slimību ārstēšanas procesa un iesāktu protezēšanas darbu pabeigšanu un ortodontisko ārstēšanu.

Neotiks bruņoto spēku diena Daugavpilī

Aizsardzības ministrija informē, ka 4. maijā plānotā Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas 30. gadadienai veltītā Nacionālo bruņoto spēku diena, kas šogad bija plānota Daugavpilī, nenotiks.

Daļēji atjaunos plānveida pakalpojumu sniegšanu

Sākot ar 20. aprīli, tiek paplašināta plānveida veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība, kas tiks nodrošināta, stingri ievērojot piesardzības pasākumus. Ārstniecības iestādes papildus esošajiem ārstniecības pakalpojumiem atsāks sniegt arī šādus plānveida veselības aprūpes pakalpojumus:

- valsts organizētā krūts vēža skrīninga izmeklējumus (mamogrāfiju);
- ar ģimenes ārsta vai ārsta speciālista nosūtījumu ehokardiogrāfijas, ultrasonogrāfijas, rentgenoloģijas, datortomogrāfijas, doplerogrāfijas, kodolmagnētiskās rezonanses, elektrokardiogrāfijas (tai skaitā Holteramonitorēšanas), veloergometrijas un

Nākamajā vadugunī

- Iestudē izrādi attālināti
Kā strādā kultūras darbinieki?
- Metode, kā iepazīt sevi un savas domas
Šis ir provokatīvs laiks

Vārds žurnālistam

Sanita Karavoičika

Cik interesantā laikmetā dzīvojam! Satiekamies, sazvanāmies, sarakstāmies, bet visiem uz mēles un domās viens - jaunais *kovids*, par kuru no rīta līdz vakaram ziņo visas pasaules tv, radio un prese. Laikā, kad bijām pieraduši nežēlīgi skriet, neskaitot ne stundas, ne minūtes, beidzot esam apstādināti. Un šķiet, ka nu ir viss. Pēkšņi teju visiem ikdienu jāpavada mājās un nākas piedzīvot atskārsmi, cik grūti diendienā būt kopā! Un pierādījums tam ir statistika par pašvaldības policijas pieaugošo izsaukumu skaitu uz ģimenes konfliktiem. Taču tai pat laikā joprojām ir pāri, kuru mīlestībai nespēj traucēt ne vētras, ne slimības - viņi grib un ir gatavi dibināt ģimenes.

Nesen mana paziņa liecinieces statusā pabija interesantās draudzenes kāzās Rīgā. Dzimtsarakstu nodaļas darbiniece jauno pāri salaulāja ar tumši ziliem gumijas cimdiem rokās. Jaunā pāra - gan vīra, gan sievas - krēslī ceremoniju zālē bija izvietoti trīs metru attālumā, bet šī notikuma lieciniekiem vieta bija atvēlēta katram savā telpas stūrī. Protams, nekādas savstarpējas saskarsmes vienam ar otru, visam pāri tikai un vienīgi distance. Viss jau būtu labi, ja ne tik bēdīgi... Vai tiešām ar tiem gumijas cimdiem rokās, ar kuriem darbiniece nepieskārs ne pie viena priekšmeta vai virsmas, nav pāršauts mazliet pār stripu? Vai tiešām šis ir tas gadījums, kad diviem mīlošiem cilvēkiem, kuri tikko vienā automašīnā ieradusies ceremonijas vietā, brīdī, kad viņi kļūst par vīru un sievu, jāsež trīs metru attālumā vienam no otra? Tā taču ir viņu KĀZU diena! Protams, varbūt pēc gadiem, šķirstot fotogrāfiju albumus, viņi pasmiesies par tiem zilajiem gumijas cimdiem, bet vienmēr atcerēsies 2020.gada aprīli, kad, par spīti visiem ierobežojumiem, viņi viens otram teica 'jā' un vakarā tomēr gulēja kopējā laulības gultā.

Latvijā

"Tallink" sācis kolektīvās atlaišanas procesu 550 darbiniekiem Latvijā.

"Tallink Latvija" piektdien informēja Nodarbinātības valsts aģentūru, kuģu apkalpes locekļus un krasta personālu par to, ka sāk kolektīvās atlaišanas procesu 550 darbiniekiem Latvijā. Atlaišanas process skars apkalpes locekļus uz kuģiem "Isabelle" un "Romantika", kas kursē zem Latvijas karoga, kā arī uzņēmuma krasta darbiniekus Latvijā, taču vairākums darbinieku, uz kuriem attieksies atlaišana, ir kuģu apkalpojošais personāls. Izsludinātā ārkārtējā stāvokļa un noteikto ceļošanas ierobežojumu dēļ maršrutu Rīga-Stokholma apkalpojošie "Tallink" kuģi "Isabelle" un "Romantika" ir bijuši spiesti pārtraukt reisus un kopš marta vidus atrodas Rīgas ostā. Šobrīd nav zināms, kad šajā maršrutā varētu atsākties satiksme.

Piegādā vērtīgu kravu. Pagājušās ceturtdienas rītā Rīgas lidostā nosēdās lidmašīna ar līdz šim lielāko medicīnisko masku un respiratoru kravu - kopumā piegādāti četri miljoni aizsargmasku un 18 000 respiratoru, - informē "Lauma Fabrics" valdes priekšsēdētājs Edijs Egliņš. Lielākā daļa atvesto individuālās aizsardzības līdzekļu ir Nacionālā veselības dienesta (NVD) pasūtījums, ko plānots novirzīt medicīnisko pakalpojumu sniedzējiem Latvijā, bet daļa tiks nosūtīta uz Igauniju.

Tirdzniecības darbiniekus uz Covid-19 analīzēm varēs nosūtīt arī darba devējs. Lai ierobežotu Covid-19 izplatību Latvijā, turpmāk ar darba devēja norīkojumu analīzes veiks arī mazumtirdzniecības darbiniekiem, ja būs saslimšanas simptomi. Līdz šim veikalu darbiniekus, ja parādījušās slimības pazīmes, uz analīzēm varēja nosūtīt ģimenes ārsts. Ņemot vērā, ka mazumtirdzniecības darbiniekiem ir lielāks risks inficēties ar Covid-19, jau no pagājušās nedēļas šīs personas uz Covid-19 analīzēm varēja nosūtīt ģimenes ārsts, ja cilvēkam bija saslimšanas simptomi. Lai testēšanu šajā grupā paplašinātu, Valsts operatīvā medicīniskā komisija 14.aprīlī lēma, ka arī darba devējs varēs šos darbiniekus nosūtīt uz analīzēm.

/No portāliem www.lsm.lv, www.apollo.lv, www.delfi.lv/

Mūspusē lielu postījumu nav

Vētra salauž krucifiksu un rauj jumta loksnes

Artūrs Ločmelis

Pagājušās nedēļas otrajā pusē vairākos Latvijas reģionos plosījās spēcīgs vējš. Nevaldāmie laika apstākļi paspēja nodarīt postījumus daudzviet valstī. Tie negāja secen arī mūspusei. Tiesa, šoreiz Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadiem dabas stihija ļoti pāri nenodarīja.

Bojājumi sporta un atpūtas centram

Pagājušajā ceturtdienā visā Latvijā, izņemot Kurzemi, bija spēkā sinoptiķu izsludinātais oranžā līmeņa brīdinājums par stipru vēju. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs brīdināja, ka priekšpusdienā teritorijas lielākajā daļā rietumu, ziemeļrietumu vējš pastiprināsies brāzmās līdz 20 - 22 metriem sekundē. Savukārt pēcpusdienā vietām Latvijā, tajā skaitā galvaspilsētā, vēja brāzmas sasniegs pat 25 metrus sekundē. Rezultātā līdz pagājušās ceturtdienas ap pulksten 14 stiprā vēja ietekmē lielākie elektrotīkla bojājumi bija radušies Latgalē un Vidzemē. Kopumā elektroapgādes traucējumi bija apmēram 14 000 klientu visā Latvijā, un "Sadales tīkls" strādāja pastiprinātā režīmā, lai operatīvi atjaunotu klientiem elektroenerģijas piegādi. Bija mobilizētas 214 brigādes ar 552 elektromontieriem, specializētā tehnika, un par iespējamiem elektrotīkla bojājumiem informētas pašvaldības. Klientus par elektroapgādes traucējumiem informēja ar izziņas vai e-pasta palīdzību. Informācija par reģistrētajiem elektrotīkla bojājumiem bija redzama arī interneta mājaslapā "www.sadales-tikls.lv" esošajā digitālajā kartē.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģiona brigāde no 16.aprīļa pulksten 6.30 līdz 17.aprīļa pulksten 6.30 saistībā ar stiprā vēja radītajiem postījumiem saņēma 24 izsaukumus, no kuriem 22 gadījumos bija jānovāc nolūzuši un aizlūzuši koki. Dienā, kad Latvijā plosījās spēcīgais vējš, VUGD mūspusē saņēma tikai vienu ar stipro vēju saistītu izsaukumu. Ugunsdzēsēji glābēji devās uz Vecvilzas pagasta Sudarbi, kur atbrīvoja ceļa braucamo daļu no nolūzuša koka. Vēja radītajos postījumos Latgales reģionā, tajā skaitā mūspuses novados, cilvēki necieta.

Kā laikraksts "Vaduguns" noskaidroja mūspuses pašvaldību administrācijās, piemēram, **Rugāju novadā** vējš nodarīja bojājumus pašvaldībai piederošiem īpašumiem. Piemēram, tika sabojāts jumta segums lapenei, kas atrodas atpūtas vietnē Rugāju centrā pie ūdenskrātuves. Tika norautas arī šifera loksnes pašvaldības piederošo garāžu jumtiem, kuras tikai laimīgas sakritības dēļ neuzkrita virsū netālu esošajiem transportlīdzekļiem. "Kas attiecas uz iespējamiem nodarītiem postījumiem privātpašumiem, vismaz līdz pagājušās piektdienas pēcpusdienai Rugāju novada pašvaldībai šādas informācijas nebija. Neviens arī nebija vērsies pēc ārkārtas pabalsta, ko var

Foto - A.Ločmelis

Vējš plosās arī kapos. Silaciema-Kurnas kapos Balvu novada Kubulu pagastā spēcīgā vēja rezultātā sabruka krucifikss (attēlā). Kubulu pagasta pārvaldes vadītājs ARTŪRS LUKSTS pastāstīja, ka par notikušo informējās Balvu novada pašvaldību - atbildīgie speciālisti ir lietas kursā un tiek risināts jautājums, lai meklētu nepieciešamos līdzekļus un krucifiksu atjaunotu. Jāpiebilst, ka līdz šim Silaciema-Kurnas kapu vecākais bija nu jau aizsaulē aizgājušais mūspusē pazīstamais uzņēmējs Leons Belka. Šobrīd šiem kapiem nav kapu vecākā. Tādēļ A.Luksts aicina pieteikties kapu vecākā amatam cilvēku, kurš būtu gatavs uzņemties pildīt šos pienākumus ar tikpat lielu atbildību un uzņēmību, kā to darīja L.Belka. "Protams, vēlētos, lai šim amatam pieteiktos cilvēks, kuram, kā saka, šie kapi ir tuvi, kur apglabāti viņa piederīgie," aicina Kubulu pagasta pārvaldes vadītājs.

Spēcīgais vējš postījumus radīja arī pansionāta "Balvi" kapos, kur nolūza divas priedes un bojāja sētu. "Tuvākajā laikā kapu teritoriju dosimies apsekot," pagājušajā piektdienā sarunā ar laikrakstu "Vaduguns" pastāstīja pansionāta "Balvi" direktore JANA KOMANE.

Foto - A.Kirsanovs

Atstāts koks pašā ceļa malā. Autovadītāji spriež, ka attēlā redzamās koka daļas, kas atstātas ceļa malā - Viļaka malā, rada bīstamību satiksmei. VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" (LAU) komunikācijas speciālists Juris Aksels Cirulis vakar informēja, ka tuvākajā laikā LAU darbinieki tās no ceļa malas novāks. Vismaz līdz vakardienas rītam koka daļas vēl atradās turpat.

saņemt tamlīdzīgos gadījumos," informēja Rugāju novada pašvaldība.

Arī **Balvu novada** pašvaldībai informācijas par ievērojamiem postījumiem nebija. Izņēmums gan ir gadījums Vecvilzas pagastā, kur spēcīgais vējš norāva vairākas šifera loksnes no Vecvilzas sporta un atpūtas centra jumta. "Tas ir pašvaldības īpašums. Jaunas loksnes tika

nopirkta jau pagājušajā piektdienā. Citu lielu postījumu Vecvilzas pagastā nav. Šādu informāciju neesam saņēmuši arī no vietējiem iedzīvotājiem," informēja Vecvilzas pagasta pārvaldes vadītāja GENOVEFA JERMACĀNE.

Viļakas un Baltinavas novadā postījumu nebija, ja nu vienīgi kāds nolūzis koks vai zari.

*Turpinājums 9.lpp.

Kā vērtējat ieceri atļaut 12.klašu absolventiem kārtot tikai trīs obligātos centralizētos eksāmenus?

Viedokļi

Šobrīd viss notiek kā filmās ar paātrinājumu

INTA KAĻVA, Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja

Izglītības un zinātnes ministre nolēmusi, ka 12.klašu absolventiem centralizētie eksāmeni tomēr būs. Manā izpratnē pārbaudījumus varētu arī neatcelt, taču pastāv bažas par skolēnu uzrādīto rezultātu kvalitāti. Trīs mēnešus bērni nebūs apmeklējuši skolu, mācījušies, kā nu katrs spēj. Kādi būs rezultāti? Turklāt mēs nevaram skatīties uz centralizētajiem 12.klašu eksāmeņiem tikai vienas valsts ietvarā, jo Latvija ir Eiropā, un daudzi studenti brauc pie mums, bet

mūsējie – uz ārzemēm. Un šajā brīdī Latvija nevar viena pati pieņemt tikai savus lēmumus. No mūsu puses, tepat uz vietas nekas nav mainījies – eksāmenu norisi un drošību varēsim garantēt.

Un tomēr, par 9.klašu absolventiem runājot, esmu pārliecināta, ka šajos apstākļos viņiem eksāmeni būtu jāatceļ, pietiktu ar izlikto vidējo atzīmi uzticot, iespējams, skolām veidot (varbūt izmantot VISC eksāmenam sagatavotos materiālus!) savus nobeiguma pārbaudījumus. Šobrīd ministrija 9.klasēm paredz divu dienu kombinēto eksāmenu ar četrām sadaļām – latviešu valodā, matemātikā, svešvalodā un vēsturē. Neredzu vajadzību mainīt valsts prasības tik īsi pirms 9.klases mācību nobeiguma. Skolas ļoti ātri mainīja mācību organizāciju, pielāgojoties gan situācijai, gan mācībām attālināti, bet ministrija ilgi neatbildēja uz loģisku jautājumu par eksāmeņiem. Tāpēc šobrīd, kad atlicis salīdzinoši īss laiks līdz mācību gada nobeigumam un īsti precīzas ministrijas atbildes par gala pārbaudījumiem tomēr vēl nav, 9.klasei eksāmeni būtu jāatceļ.

Viens no variantiem saistībā ar 12.klašu skolnieku eksāmeņiem bija tāds, ka iestājkārtot varētu rīkot augstskolas. Medijos izskanējis, ka tās pielāgotos situācijai gan ar eksāmenu rezultātiem, gan ar gada atzīmi kā mācību rezultātu. Taču es saprotu, lai to izdarītu, laika ir pārāk maz, īpaši, ja ministrijas konkrēta lēmuma nav vai tas būs salīdzinoši vēl. Turklāt jāņem vērā fakts, ka pandēmija tomēr nav beigusies,

taur arī mums oficiālā statistika ir salīdzinoši laba. Mēs joprojām nedrīkstam pulcēties masveidā. Šī piesardzība paliks spēkā, un ne uz mēnesi vien (principā jau šobrīd būtu jāuzsina nosacījumi un jāgatavojas mācībām nākamajā mācību gadā!). Tas ir un būs ļoti nopietni. Savukārt mēs savās skolās eksāmenus spējam nodrošināt. Varam izvietot skolēnus pa klasēm, nodrošinot ar pedagogiem katrā. Tas viss ir iespējams arī ārkārtas situācijā. Vienas skolas ietvarā direktors izdomās, kā garantēt drošību, ievērojot distancēšanos 2 metru attālumā. Tomēr vienmēr paliek jautājums, kāds mērķis un ieguvums, kādu rezultātu gribam parādīt? Kādēļ eksāmeni *par katru cenu* un jūlijā?

Vēl viens svarīgs jautājums ir eksāmenu saturs 12.klašu skolēniem. Ir skaidrs - tas nebūs tāds, kāds būtu bijis, mācoties parastos apstākļos klātienē, skolā. Eksāmenu saturs, kā komentē ministrija, būs atvieglots... Un tas rada bažīgas pārdomas par to, kāda vispār būs šī sertifikāta kvalitāte, salīdzinājumā ar citos gados, arī turpmāk, iegūtajiem sertifikātiem, tāpat skolēnu konkurētspēja (arī starptautiski)? Ja skatāmies uz augstskolu mācībspēkiem, tad domāju, ka 1.kursā viņiem vajadzētu dot iespēju studentiem nostiprināt vidusskolas pēdējā gada vielu, ko bieži vien augstskolas arī dara. Skolās šobrīd attālināti visbiežāk mācāmies pamattēmas, tik daudz laika neveltot niansēm, kurām citkārt, ikdienas mācību procesā, pievērstu lielāku uzmanību. Tādēļ, no vienas puses, gribētu saņemt ministrijas lēmumu par 12.klases centralizē-

tajiem eksāmeņiem ātrāk, lai skolas var organizēt darbu un attiecīgi 12.klases skolēnu mācības koncentrēt arī šādam rezultātam, līdztekus izvērtējot eksaminācijas laiku jūnijā, nevis jūlijā. No otras puses, paustās bažas un apsvērumi pieļauj iespēju citādam risinājumam. Proti, paļaujoties uz augstskolu spēju atlasīt un uzņemt 1.kursa studentus arī pēc citiem kritērijiem, ministrijai nodrošināt ar normatīvu dokumentu atestāta līdzvērtību, salīdzinot ar citos gados, īpaši turpmāk, iegūtajiem atestātiem un eksāmenu sertifikātiem. Tas būtu skolēnu interesēs. Lai arī var teikt, ka šobrīd nav pareizu vai nepareizu lēmumu, jo ir ārkārtas situācija, tomēr katrai rīcībai un lēmumam rūpīgi jāizvērtē sekas, ilgtermiņa ietekme.

Lai nodrošinātu attālinātas mācības, ministrija, manuprāt, ieguldījusi lielu darbu. Pamatā šis ir lielu izaicinājumu laiks gan skolu administrācijām un pedagogiem, gan, protams, arī skolēniem un īpaši vecākiem. Viņi spiesti iedziļināties dažādās jaunās platformās un materiālos un beidzot tā pa istam apzinās, cik patiesi daudz bērnam (pašam) ir jāmācās. Neviens brīdī viņus neapskaužu, īpaši sākumskolas posmā, kad skolēnam daudz jāpalīdz. Šis laiks mums ir kā filmās ar paātrinājumu, taču šajā gadījumā citas izvēles nav. Šobrīd mēneša laikā esam izdarījuši neticami daudz – tas ir milzīgs lēciens uz priekšu digitālajās prasmēs. Protams, ir lietas, kas vēl jāuzlabo, bet tās jau ir detaļas. Ceru uz saprātīgiem ministrijas lēmumiem, ieklausoties profesionāļu un ekspertu viedokļos!

Vajag daudz vairāk motivācijas un vēlmi darīt

AIJA MEŽALE, 12.klases absolventa mamma, Balvu Valsts ģimnāzijas skolas padomes priekšsēdētāja

Koronavīrusa pandēmijas dēļ skolās jau trīs nedēļas izpalikušas klātienē mācības, bet par attālināto mācību kvalitāti vismaz pagaidām

spriest vēl grūti. Ir tik daudz svarīgu punktu, no kuriem atkarīgs šis mācību process. Jāizvēlas piemērotākie digitālie rīki, jāveido laika plāns attālinātajām mācībām. Reizēm psiholoģiskie izaicinājumi ir nozīmīgāki pat par mācībām. Skaidrs, ka nolemt un darīt nav viens un tas pats, tādēļ šis ir izaicinājumu laiks visiem – ne vien skolotājiem, bet arī bērniem un viņu vecākiem.

Izglītības un zinātnes ministre Ilga Šuplinska atzinusi, ka attālināto mācību periodu nāksies pagarināt un, visticamāk, skolēni šajā mācību gadā skolās neatgriezīsies. Iepazīstoties ar pieejamo informāciju, saprotu, ka viedokļi dalās. Daļa skolu direktoru un skolotāju pārstāvju sāk uzstāt, ka centralizētie eksāmeni jāatceļ un šī gada absolventiem jāļauj skolu pabeigt tikai ar liecībām. Savukārt augstskolās būtu jāuzņem, ņemot vērā vidējo atzīmi vai pašam rīkojot savus iestājkārtotus eksāmenus. Vēl kāds cits uzskata, ka jāpagarina mācību gads vasarā. Pati esmu mamma 12.klases skolēnam, esmu runājusi un uzklājusī arī dēla klasesbiedru domas šajā

jautājumā. Visi kā viens apgalvo, ka attālināto mācīšanās prasa daudz vairāk motivācijas un vēlmi strādāt. Skolēni atzīst, ka šobrīd jūtami palielinājies darba daudzums teju visos mācību priekšmetos.

Runājot par eksāmeņiem, tie noteikti nepieciešami, jo tas ir vienīgais veids, kā bērns novērtēt vienlīdzīgi. Skolēni mācās gan pilsētās, gan pagastos, un arī skolotāju prasības tomēr var atšķirties. Turklāt katrā skolā ir savas mācību procesa nianses, kuras var parādīties, izliekot vidējo gada atzīmi. Vēl aktuāls jautājums, - kas notiks ar skolēniem, kuri grib iestāties augstskolā, kurā ir iestājkārtotie eksāmeni, vai jābūt obligāti nokārtotam kādam eksāmenam, piemēram, fizikai? Tiesām neapskaužu 12.klases skolēnus. Manuprāt, Izglītības un zinātnes ministrijai obligāti jārunā ar augstskolām un jāvienojas, kā tās uzņems nākamos studentus. Pagaidām praktiski visiem draud studiju maksas, jo skolēni nevar izpildīt iestāšanās nosacījumus. Līdz ar to atkal jautājums, kādi mūsu bērniem būs eksāmenu vērtējumi? Uzskatu, ka, veidojot

eksāmenu saturu, noteikti jāņem vērā fakts, ka skolēni daļu vielas apguvuši attālināti, pašmācības ceļā. Paši bērni uzskata, ka šobrīd būtu jāliek uzsvars uz mācību priekšmetiem, kuros viņi kārtos eksāmenus. Ja nekārtos ķīmiju, tad šī priekšmeta mācāmo saturu varētu samazināt, uzsvāru liekot uz priekšmetiem, kuros būs eksāmens.

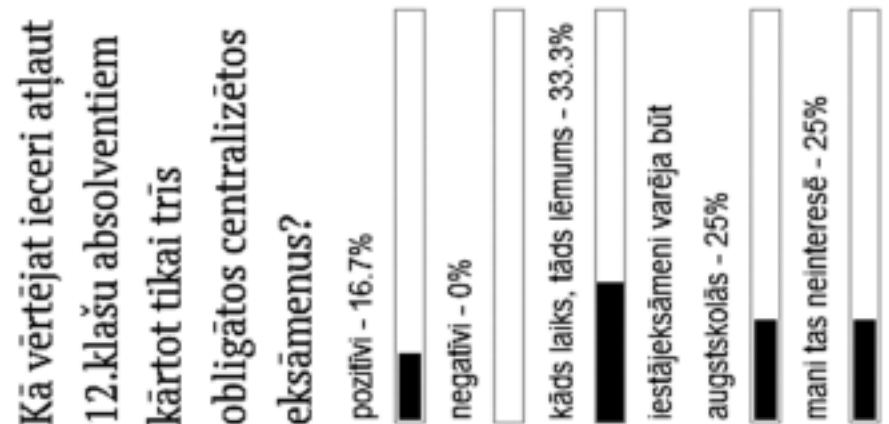
Lielākā daļa topošo 12.klašu absolventu jau ir pilngadīgi, viņi apzinīgi uztver mācību procesu, jo zina, ko vēlas sasniegt. Skaidrs, ka slodze šobrīd ir milzīga un, lai sasniegtu rezultātu, vajag daudz enerģijas. Jāņem arī vērā psiholoģiskais aspekts un socializācijas trūkums, kas jauniešu vidū ir milzīgs. Bet tomēr jāturas un jāpilda visi norādījumi, jo šobrīd tas ir ļoti būtiski. Jau tā mēs, 12.klašu skolēni un vecāki, šobrīd piedzīvojam sarežģītus laikus. Diemžēl vairs neceram uz izlaidumu un kopā būšanu, kas visiem absolventiem vienmēr bijis īpašs brīdis. Taču padoties tāpat nedrīkstam. Novēlu visiem izturību, pacietību, savstarpējo cieņu, mīlestību un pašāvilību.

Viedokļus uzklājusī S.Karavoičika

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Eiropas brīvprātīgie turpina darbu

Latvijā palikt bija visdrošāk

Ne vienu vien latvieti Covid-19 pandēmija pārsteidza tālu prom no mājām, svešās zemēs. Prombūtni no dzimtās vietas un ģimenes pārdzīvo arī tie ārzemnieki, kuriem šobrīd nav iespēju pamest Latviju, lai atgrieztos dzimtenē. Viņu vidū ir Eiropas brīvprātīgie jaunieši LIANA no Armēnijas un ALIDŽANS no Turcijas, kuri strādā Balvu Bērnu un jauniešu centrā (BBJC). Mēģinājām noskaidrot, kā viņiem klājas šajos pandēmijas apstākļos un kāpēc viņi izvēlējās palikt svešumā?

Noraizējusies par tēvu, kurš atrodas Maskavā

Gan Liana, gan Alidžans neslēpj, ka palikt Latvijā Covid-19 pandēmijas laikā bijis labākais un drošākais lēmums, lai gan abi ļoti vēlējas doties mājās. Liana stāsta, ka notikumi sāka risināties ļoti pēkšņi un negaidīti: "Sākumā vīrus izplatījās Latvijā, pēc tam arī Armēnijā izsludināja ārkārtas stāvokli. Sākumā pat nesapratu, kas īsti notiek. Mēģināju meklēt iespējamus ceļus, kā atgriezties mājās, jo emocionāli ļoti vēlējos būt Armēnijā kopā ar ģimeni, lai parūpētos par viņiem. Arī mājinieki par mani ļoti uztraucas, jo esmu šeit viena, svešā zemē." Meklējot iespējamus lidojumus uz Armēniju, Liana uzzināja, ka Rīgas lidosta un Latvijas robeža ir slēgta. Tani pašā laikā Armēnijā izsludināja ārkārtas stāvokli, un jaunieši saprata, ka drošāk būs palikt Latvijā: "Ja es pa ceļam saslimtu, varētu inficēt arī savu ģimeni un daudzus citus cilvēkus."

Liana atklāj, ka mazajā Armēnijā saslimšanas gadījumu skaits jau pārsniedzis tūkstošus, tomēr slimības izplatība tiek kontrolēta. Ārkārtas situācijas noteiktie ierobežojumi viņas dzimtenē ir daudz striktāki nekā Latvijā. "Cilvēki drīkst iziet no mājām tikai ar speciālu atļauju. Gandrīz neviens veikals, uzņēmums vai iestāde nestrādā," stāsta Eiropas brīvprātīgā. Viņa priecājas ka vismaz pagaidām šī lipīgā slimība nav skārusi viņas ģimeni: "Ļoti pārdzīvoju par māsu, kura atgriezās no Polijas. Bet 14 dienas ir pagājušas, un izskatās, ka viņa ir vesela. Taču visvairāk uztraucos par tēti, kurš šobrīd atrodas Maskavā, kur situācija ir daudz sliktāka. Viņš gan nestrādā un no mājas iziet tikai līdz veikalam. Taču Maskava ir milzīga pilsēta, kurā inficēšanās risks ir daudz lielāks."

Lianu skumdina, ka vairs nav iespēju klātienē strādāt ar bērniem un doties pavasarī ielānotajos ceļojumos: "Ļoti gaidīju siltāka laika iestāšanos, lai apceļotu Latviju. Visi plāni nu ir sabrukuši, tādēļ esmu nedaudz vilusies. Tomēr priecājos, ka šeit, Balvos, mēs vismaz drīkstam brīvi pārvietoties, kā arī darīt kaut ko noderīgu jauniešu centrā. Man prieks, ka Balvos līdz šim nav konstatēti neviens saslimšanas gadījums un visā Latvijā to ir salīdzinoši nedaudz."

Lai gan Lianai pietrūkst saskarsmes ar bērniem, viņa cenšas būt noderīga, palīdzot Balvu Bērnu un jauniešu centra darbiniekiem dažādos darbos. Viens no tiem bija Lieldienu dekorāciju darināšana, kā arī aizsargmasku šūšana. "Nekad agrāk nebiju šuvusi, bet cenšos to darīt pēc labākās sirdsapziņas. Izrādās, tas nav tik sarežģīti, lai gan nav arī viegli," uzskata izpalīdzīgā armēniete.

Lieldienu Liana pavadīja vienatnē mājās, krāsojot olas un gatavojot armēņu tradicionālos Lieldienu ēdienus, piemēram, risus ar rozīnēm un žāvētiem augļiem, kā arī lavašā ietītas olas. "Patiesībā Lieldienu tradīcijas visā pasaulē ir diezgan līdzīgas," piebilst Eiropas brīvprātīgā.

Balveniešiem ir ļoti paveicies

Alidžans no Turcijas izvēlējās palikt Latvijā pienākuma vadīt, jo ieradās šeit, pateicoties brīvprātīgā darba projektam: "Tas uzliek zināmas saistības. Taču, protams, situācija bija negaidīta. Nolēmu palikt, jo lidostas šobrīd ir ļoti bīstamas inficēšanās vietas. Nevēlējos apdraudēt savu ģimeni. Turklāt nemaz nezīnu, kā šobrīd būtu iespējams nokļūt Turcijā, jo valstu robežas ir slēgtas. Nedrīkstu arī būt savtīgs un pakļaut savu ģimeni saslimšanas briesmām." Alidžans uzskata, ka Balvu iedzīvotāji nav īsti aptvēruši, cik bīstamīga

Foto - no personīgā arhīva

Morāla atslodze virtuvē. Alidžana kvēlākā kaislība ir ēdiena gatavošana. Savulaik piecus gadus nostrādājis par pavāru un viesmīli, viņš izmanto laiku, lai atjaunotu iemaņas. Sevišķi viņam patīk gatavot turku ēdienus: "Turku ēdienus pazīst visā pasaulē, līdzīgi kā grieķu, franču vai itāļu virtuvi." Viņš katru dienu dažādo savu maltīti, reizēm uztinot ar ceptu vistu un dažādiem dārzeņiem pildītus lavaša rullīšus, citreiz pagatavojot pastu (makaronus) ar gardu mērci, bet, kad sakārojas kaut ko saldu, uzcep plānās pankūkas. Pūsis mazliet uztraucas, ka aizraušanās ar kulināriju un fizisko aktivitāšu trūkums sācis atspoguļoties viņa ķermenī: "Šķiet, esmu nedaudz uzbarojies, kā daudzi šobrīd. Taču esmu laimīgs, ka varu nodarboties ar ēdiena gatavošanu, citādi justos ļoti garlaikots."

situācija izveidojusies visā pārējā pasaulē: "To saku, jo, pēc manas ģimenes stāstītā, zinu, kas notiek Turcijā. Ticiet, mums šeit, Balvos, ir ļoti paveicies, jo drīkstam iziet no mājām, varam brīvi pastaigāties. Liela priekšrocība, ka atrodamies tālu arī no Rīgas."

Lai izklaidētos sociālās distancēšanās apstākļos, Alidžans pievērsies savam iemīļotākajam vaļaspriekam – ēdiena gatavošanai. Kā pagatavot vienu no saviem iecienītākajiem ēdieniem – grieķu musaku, Eiropas brīvprātīgais ierādīja arī jauniešu centra darbiniekiem. "Mājās lielāko daļu brīvā laika pavadu virtuvē. Kaut ko griežot un gatavojot, jūtos brīvs, jo nav jādodomā sliktas domas, jāraizējas par mājiniekiem." Alidžans ir ļoti uztraucies par savu ģimeni, jo Turcijā situācija ar Covid-19 ir daudz nopietnāka: "Turcijā dzīvo 83 miljoni iedzīvotāju, un ar Covid-19 saslimušo skaits sasniedzis 65 tūkstošus, bet mirušo skaits - gandrīz divus tūkstošus cilvēku. Turklāt joprojām nav sasniegta saslimstības kulminācija. To prognozē aptuveni pēc divām nedēļām. Pēc tam, cerams, saslimšanas gadījumu skaits samazināsies."

Par laimi, Alidžana ģimeni šī nelaime nav skārusi: "Tēvs šobrīd nestrādā, arī mamma dzīvo mājās. Turcijā valdība cilvēkiem, kas vecāki par 60 un jaunāki par 20 gadiem, aizliegusi iziet no mājām, lai samazinātu saslimstību. Lai gan mani vecāki nav sasnieguši kritisko vecumu, vectēvam ir jau gandrīz 90 gadi. Viņš dzīvo viens, jo vecmamma nomira pirms desmit gadiem. Taču mans tēvs un pārējā ģimene rūpējas par vectēvu. Pagaidām visi ir veseli, bet nevar zināt, kas notiks rīt. Esmu priecīgs, ka vismaz brālis šobrīd ir kopā ar ģimeni un var parūpēties par viņiem. Sazinās ar brāli katru

Foto - no personīgā arhīva

Aktuāla nodarbe. Tā kā šobrīd jauniešu centros nenotiek bērnu un jauniešu aktivitātes, Liana cenšas būt noderīga citos veidos. Viens no tiem ir aizsargmasku šūšana. Viņa neslēpj, ka pie šujmašīnas sēdusies pirmo reizi mūžā un pamazām šī nodarbe viņai sāk iepatīties.

Foto - no personīgā arhīva

Palīdz veidot dekorācijas. Viens no Eiropas brīvprātīgo uzdevumiem bija nokrāsot Lieldienu zaķus, kas rotā BBJC pagalmu.

dienu."

Alidžans nav radis dzīvot mazpilsētā un ilgojas pēc savas agrākās aktīvās sociālās dzīves un draugiem. Diemžēl šeit, Latvijā, sakarā ar izveidojušos situāciju, viņš nepaguva iegūt jaunus draugus. Tomēr pūsis cenšas būt noderīgs, katru dienu palīdzot BBJC darbiniekiem remontdarbos, iesaistoties svētku dekorāciju un aizsargmasku izgatavošanā, kā arī citos darbos. Savukārt pārnācis mājās, Alidžans daudz laika pavadu virtuvē, dodas garākās pastaigās, skatās filmas, kā arī internetā komunicē ar ģimeni un draugiem. "Kad laukā kļūs siltāks, ar divriteni došos izbraucienos pie dabas," cerību pauž turku jaunieši.

Abi Eiropas brīvprātīgie ļoti gaida situācijas uzlabošanu visā pasaulē un novēl Latvijas iedzīvotājiem veselību, kā arī iesaka Covid-19 draudus uztvert nopietni.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

✓ **Man prieks, ka Balvos līdz šim nav konstatēti neviens saslimšanas gadījums un visā Latvijā to ir salīdzinoši nedaudz.**

✓ **Ticet, mums šeit, Balvos, ir ļoti paveicies, jo drīkstam iziet no mājām, varam brīvi pastaigāties.**

Kā klājas ar mācībām mājās

Zināšanu apguve prasa izturību arī no vecākiem

Jau no 23.marta mācību process notiek attālināti - bez ierastās skolas ķēdas, klasesbiedriem un skolotāju klātbūtnes. Tas nozīmē, ka arī vecākiem nu ir daudz lielāka atbildība par saviem skolēniem. Kā viņi tiek galā ar šo mācību procesu, jautājam vairākām ģimenēm.

No rīta kafijas līdz vakariņām - viens solis

Balveniete ARNITA GAIDUKA, divu dēlu māmiņa, bieži domā, kas ir īstais iemesls tam, ka pasaules straujā gaita tikusi apturēta šādā veidā. "No vienas puses, tas ir milzīgs izaicinājums, pārbaudījums dažādās dzīves jomās, no otras - mums ir dots laiks, iespēja paskatīties uz dzīvi, savu vietu tajā, pārskatīt savas vērtības. Sakārtot pa plaukiem ne tikai lietas, bet arī domas," saka Arnita. Viņa šajā laikā savus darba pienākumus veic attālināti un ļoti novērtē to, ka ir šāda iespēja, līdz ar to arī jaunākais dēls, kuram ir 5 gadi, var dzīvot mājās. "Šobrīd dzīvoklis pilda tik daudz funkciju, kā vēl nekad. 15 gadus vecais dēls veic skolas darbus, jaunākais aktīvi pilda uzdevumus, kas jāveic piecādniekam, es - darba pienākumus, arī studijām nepieciešamos darbus, jo studēju maģistrantūrā. Protams, neizpaliek ikdienā ierastie darbi - mājas uzkopšana, ēst gatavošana un citas aktivitātes," skaidro māmiņa. Viņa nevar paliekties, ka šim laikam iet cauri viegli un ar prieku, jo dienas ir diezgan saspringtas. No rīta kafijas līdz vakariņām, šķiet, ir viens solis. "Ļoti cenšos saplānot laiku, bet ne vienmēr sanāk vadīt dienas pēc plāna. Rīts parasti sākas ar e-klases apmeklējumu, lai saprastu, kādas stundas un kādi uzdevumi bērniem veicami dienas laikā. Jā, es cenšos kontrolēt situāciju. Tāpēc priecājos, ka varu būt mājās un mudināt skolēnu mācīties. Skolā mācību process tiek kontrolēts gan satura, gan laika ziņā. Ir stundas, zvani, ir skolotāji. Mājās ir sarežģītāk. Es domāju, lai veiksmīgi izglītos attālināti, bez vecāku kontroles, skolēnam jābūt ne tikai apzinīgam, bet arī ar labām pašorganizācijas prasmēm, lielu motivāciju mācīties. Esmu priecīga un pateicīga saviem skolotājiem Baltinavas vidusskolā par iedotajām zināšanām pirms vairāk nekā 20 gadiem, jo vēl daudzos priekšmetos varu paskaidrot teorētiskās un praktiskās lietas vecākiem pati, ja nav pietiekami sapratis vai iedziļinājies," pastāsta Arnita. Tā kā visa diena paiet mājās, viņai vairāk nākas gatavot ēst, bet pa vidu starp brokastīm, pusdienām un vakariņām ir vairākas uzskodu reizes. Iespējams, tas ir tāpēc, ka virtuve ir rokas stiepiena attālumā, kā arī tās apmeklējums ir sava veida vides maiņa. Arnita uzskata, ka tieši ierobežojums telpā bērnus nomāc visvairāk. Jā, ir pastaigas, bet tas neatsver brīvu kustību no mājām uz skolu, dārziņu, rotaļu laukumu, tikšanos ar draugiem. Arī psiholoģiski šis nav vienkāršs laiks, jo ilgstoši samērā ierobežotā telpā atrodies ar vieniem un tiem pašiem cilvēkiem. "Tas ir normāli, ka šādos apstākļos kaut kāda rīcība vai īpašība otrā kaitina vairāk, iespējams, parastos apstākļos kaut kam tādām nemaz netiktu pievērstu vērību. Raugoties no citas puses, es sen nebiju tik daudz laika pavadījusi ar saviem bērniem, un tas ir liels pluss. Tiesa, vecākais dēls - pusaudzis - nekādās garās un sirsnīgās sarunās neielaižas, - tāds vecums, bet arī fiziskā klātesamība, atbalsts mācībās, ko sniedzu nepieciešamības gadījumā, jau nozīmē daudz. Mazais mums ir mākslinieks - zīmēt, līmēt, krāsot, mācīties dzejoļus, pašam sacerēt dziesmas rada viņā nevilnotu sajūsmu. Viņam ir liela vēlme darboties, un viņš to lielākoties dara patstāvīgi, par ko man liels prieks. Tas nozīmē, ka nav jāsēž blakus, bet tikai jāierosina uzdevums un jāpaskaidro, ja rodas jautājumi. Taču, lai cik labi nebūtu mājās, bērni grib socializēties, būt kopā ar vienaudžiem. Jaunākais dēls vēlas iet uz dārziņu, bet, kamēr man ir iespēja strādāt attālināti, izmantosim iespēju izglīties no mājām. Mazliet ar smaidu seņ klausos ieteikumus par to, ka nu ir laiks izlasīt grāmatas, kas sen atliktas, noskatīties sen kārotās filmas. Nezinu, kā citiem, man tam laika neatliek, ja nu vien pirms došanās gulēt paskatos kādu seriālu. Šis laiks ir tāds, kāds tas ir - savādāks, sarežģītāks, bet pārdzīvojam, tāpēc tas vienkārši jāpieņem un jāievēro piesardzības pasākumi, lai visi kopā varam svinēt Līgo un Jāņus," tāds ir Arnitās Gaidukas esošās situācijas vērtējums.

Foto - no personīgā arhīva

Mācās bērni, mācās skolotāji un vecāki. Veidu, kā organizēt savu darbu, skolotāji un vecāki klašu skolēni atrod paši, taču jaunāko klašu bērniem tomēr nepieciešama vecāku palīdzība. Tiem vecākiem, kuri strādā, mājās sākas otra darba diena.

Pie citādās ikdienas jau pierasts

JELENA RAUZA ir Baltinavas vidusskolas pirmsskolas bērnu grupas skolotāja, bet šobrīd strādā no mājām kopā ar 1.klases skolēnu Oskaru, 3.klases audzēkni Rihardu un vecāko dēlu - 7.klases skolēnu Arvilu. Viņas ģimenē rīts sākas jau pirms septiņiem. Dzīvo privātmājā, ir neliela piemājas saimniecība, kura arī prasa savas rūpes. Protams, visiem jāpagatavo brokastis, lai pēc tam katrs ķertos klāt savām lietām. "Vīrs dodas uz darbu, es palieku mājās. Ar saviem pirmsskolas grupas audzēkņiem strādāju attālināti. Jāsaka paldies viņu vecākiem un arī vecvecākiem par sadarbību, jo bez viņu palīdzības visus mācību uzdevumus būtu pagrūti izpildīt. Mums mājās ir gan portatīvais, gan stacionārais dators, vēl katram ir savs telefons, tāpēc šajā ziņā mums grūtību nav," pastāsta Jeļena. Viņa uzsver, ka visus skolotāju uzdotos darbus cenšas izpildīt laikā un ar lielu atbildību. Vecākais dēls strādā savā istabā pie viena datora, jo viņam mājas darbus uzdod vairāk. "Es ar jaunākajiem dēliem trijātā dalām otru datoru. Laiku plānojam. Ieejam e-klasē, paskatāmies uzdoto, un diena sāk ritēt pilnā sparā. Lai varētu pilnvērtīgi strādāt, operatīvi palīdzēja informātikas skolotāja Agita Zelča, izskaidrojot skolēniem un vecākiem neskaidros jautājumus attālinātajā saziņā. Ar viņas palīdzību apguvām jaunās programmas, lai nerastos problēmas ikdienas darbā," skaidro māmiņa. Viņa pastāsta, ka liels atbalsts ir raidījums "E-klase". Īpaši to ar nepacietību gaida pirmklasnieks Oskars, arī Rihards. Tur ir sporta nodarbības, ko vada fitnesa treneris Dinārs, arī mūzikas nodarbības. Dēli pie ekrāna kopā ar treneri citīgi izpilda visus vingrojumus, tos rāda arī Baltinavas vidusskolas sporta skolotājs Vjačeslavs Gamazins. Fizisko aktivitāšu ir pietiekami. Jeļena priecājas, ka skolotāji dod labu atgriezenisko saiti, prot paliekt bērņus un uzslavēt viņus par labu veikumu. "Pie citādās ikdienas jau esam pieraduši. Protams, visiem mums ātrāk gribas uz skolu, satikt klasesbiedrus un draugus. Esmu ievērojusi, ka, veļtot vairāk laika mācībām, bērni tomēr ātrāk nogurst. Pozitīvi vērtēju mūsu ģimenes kopā būšanu, viens otram palīdzam

un atbalstām ik soli. Izdzīvojam tik jaukus mirkļus! Vakaros esam iecienījuši pastaigas gar Kuhvas upīti. Vērojām dabu, skatāmies stirniņas. Mājās vakaros spēlējam galda spēles, kopīgi skatāmies filmu sēriju par Hariju Poteru. Šajā tik neparastajā laikā visiem gribu novēlēt izturību, saglabāt optimismu, rūpēties par savu veselību," novēl māmiņa un skolotāja Jeļena Rauza.

Ģimenē attālināti mācās pieci skolēni

SVETLANA JAUDZEMA dzīvo Rekovā, un viņas ģimenē aug septiņi bērni, kur jaunākajiem ir 2 un 4 gadi. Pārējie bērni mācās 2., 3., 5., 7.klasē, bet vecākais - 11.klasē. Pieci skolēni šajā ģimenē Rekasas vidusskolā mācās attālināti, un šim procesam ir pieslēgusies gan māmiņa, gan tētis. "Vieglī nav," atzīst māmiņa piebilstot, lai tikai viņu nenodēvē par varoni, kura ar visu tiek galā. "Cināmies, kā protam. Mums ir divi savi datori, un uz šo laiku vienu datoru iedeva skola. Vecākajiem bērniem ir savas viedierīces, ko izmanto mācību procesā. Striktas plānošanas mums nav, atļauju bērniem izgulēties, lai vēlāk būtu vieglāk strādāt un tik ātri nenogurtu. Cenšamies vispirms izmācīties, un tikai tad bērni var izskriet ārā pasportot vai ķerties klāt saviem hobijiem. Bērni ir ļoti aktīvi, ar varu istabā nenoturēsi," teic māmiņa. Viņa ir gandarīta, ka skolotāji ir saprotoši, un bērni ar uzdevumiem var tikt galā. Protams, gadās arī ko piemirst vai neizdarīt, tad māte saņem zvanu no skolotājiem, un kļūdas ir jālabo. "Bērni ļoti grib iet uz skolu, tas tomēr ir pierasti un pašsaprotami. Mājās ir citāda vide, te nav tik stingras kontroles. Disciplīnas uzturēšanai vajadzīgi stipri nervi. Jā, bērni cenšas, mēs palīdzam, meklējam padomu, ja vajag, pamudinām strādāt cītīgāk. Jāpieskata, jāmotivē visu laiku. Bērni nav vienādi, katrs ir ar savu raksturu," pastāsta Svetlana, ar smaidu piebilstot, ka ēdiena pagatavošanai ģimenē izmanto deviņu litru katlu.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Kā klājas Balvu skaistumkopšanas uzņēmumiem

Paldies tiem, kas strādā ārkārtas apstākļos

Daudziem tagad vīrusa Covid-19 laikā ir gluži citāds ikdienas darba un dzīves ritms. Cilvēki dzīvo mājās, vieni strādā, citi mājās attālināti, ar draugiem nesatiekas, sabiedrībā iziet pa retam. Vai vērts apmeklēt skaistumkopšanas iestādes, ja var iztikt tāpat? “Vaduguns” centās uzzināt, kā šādu pakalpojumu meistares organizē savu darbu un kā vispār šobrīd klājas skaistumkopšanas salonu saimniekiem?

Balvos ir vismaz 13 frizētavas, un to durvis nebūt nav aizvērtas. Taču vīrusa ēna jūtami ietekmējusi arī šo uzņēmēju darbu, jo klientu skaits sarucis uz pusi un pat vēl vairāk. Lai arī daudzām tas ir vienīgais iztikas avots, skaistumkopšanas speciālistes tomēr iesaka nopietni izvērtēt, vai cilvēks tiešām jūtas vesels un vai ar frizētavas apmeklējumu nevar pagaidīt. Kad atnāk apmeklētājs, jāparaksta apliecinājums, ka cilvēks nav bijis ārzemēs, ka nav bijis saistīts ar Covid-19 slimnieku. Frizētavās starp darbavietām ir distance. Tagad pie friziera vai manikīra meistara var iet tikai tad, ja meistars sazvaniņš un ir pieraksts.

Strādā ar pastāvīgajiem klientiem

GAĻINA KIVKUCĀNE kopā ar vēl divām meistaram strādā frizētavā “Krista”. Manikīra pakalpojumu šeit pagaidām nav. Friziere atzīst, ka strādā pārsvarā tikai ar saviem pastāvīgajiem klientiem. “Cilvēki, kuri iegriežas frizētavā, paraksta apliecinājuma lapas, ka nav bijuši saskarsmē ar slimiem, ka paši ir veseli un nav bijuši ārzemēs. Pie mums reti kad ienāk pilnīgi svešāki un nepazīstami apmeklētāji,” pastāsta friziere. Viņa atgādina, ka pēc katra klienta dezinficē galdus, krēslus, instrumentus, mazgā rokas. “Cenšamies pašas nesaslimt, stiprinām imunitāti. Staigājam, elpojam svaigu gaisu. Vai ir bail? Jāzūticās cilvēkiem, citādi nevar. Ja ir iesnas, klepus, arī citā situācijā cilvēki taču atliek friziera apmeklējumu. Daudzi arvien vairāk sāk apzināties, ka jāsarģā ne tikai sevi, bet arī citus. Taču neziņa saglabājas, un aktuāls ir jautājums - kā strādāsim turpmāk? Apmeklētāju tomēr ir mazāk. Bija pierakstījušies rīdzinieki, kuri brīvdienās dodas uz Balviem, taču šajā situācijā pierakstus atcēla. Tas ir pašsaprotami,” saka Gaļina. Meistare apmierināta, ka materiālu piegādes notiek, ir viss darbam nepieciešamais. Par rokai frizētavā “Krista” ir ne tikai dezinfekcijas līdzekļi, bet arī sejas maskas. Taču viņa neslēpj, ka ar tām strādāt ir pagrūti. Uz frizētavu griezt matus biežāk jānāk vīriešiem, varbūt pat ik pēc divām nedēļām, sievietes pēc krāsošanas vai griezuma salonā var iegriezties retāk. “Šis laiks ir jāiztur,” piebilst Gaļina Kivkucāne.

Cer, ka vīrieši bizes neaudzēs

Friziere GAĻINA BOGDANOVIČA kopā ar kolēģi ANITU DMITRIVU strādā frizētavā Balvos, Partizānu ielā 21 kā individuālā darba veicēja. Arī viņām pie ieejas durvīm pielikti telefona numuri, uz kuriem zvanīt, ja klients vēlas pieteikt apmeklējumu. “Es esmu vīriešu friziere, Anita - sieviešu. Cik zinu, vīrusa izplatība mūsupusi vēl nav skārusi, tas ļauj justies drošāk. Strādāju ar zināmiem klientiem pēc iepriekšēja pieraksta, svešiem frizētavas apmeklējumu atsaku. Drošs paliek drošs! Visiem došu parakstīt apliecinājumu, instrumentus dezinficējam. Ievērojam higiēnas prasības,” lietīši saka meistare. Arī uz šo frizētavu nāk mazāk klientu. Meistare domā, ka cilvēki ir nobijušies un tiešām ievēro prasību palikt mājās. Bizes īsti neaudzēs, gan jau atnāks, bet šis laiks kaut kā visiem ir jāpārdzīvo. “Taču klientu samazinājums mums ietekmē arī izpeļņu. Ir dienas, kad iegriežas viens vai divi cilvēki, bet ir dienas, kad vairāk. Vairs nav tā, ka strādājam pilnu dienu. Atnākam tikai tad, ja pieteikts apmeklējums. Tāpat vien uz darbu neejam. Vairāk cilvēki nāk rīta pusē, vakaros klientu nav. Visiem novēlu labu veselību un neslimot,” novēl Gaļina Bogdanoviča.

Nekas nav kā agrāk

Frizētavā “Zeltais topāzs” strādā divas meistares - GUNITA DŽIGURE un GUNA SUTUGOVA, manikīra pakalpojumu pašlaik šeit nav. Arī šajā frizētavā ievēro visus noteikumus, ko prasa valstī noteiktā ārkārtas situācija. “Klientu skaits ir samazinājies vismaz par trešdaļu. Strādāju kā pašnodarbinātā, tāpēc tas ietekmē arī manu algu. Strādājam tikai pēc pieraksta, piemēram, šodien bija tikai divi klienti. Cenšos pierakstus veikt tikai pēc pusdienām, jo esmu piecu bērnu māmiņa, ģimenē ir trīs skolnieki, kuriem jāpalīdz mācībās,” pastāsta Gunita piebilstot, ka katrā slīktumā ir arī labais - tagad vairāk laika var veltīt bērniem. Lai arī viņa nevēlas īsti droša, frizieris nevar strādāt attālināti un ar divu metru distanci. “Jācer uz apmeklētāju godaprātu. Ir maskas, tikai tās pagaidām nelietoju. Tās ir neērtas, no elpas maskā veidojas silta un mitra vide. Jācer, ka šis laiks beigsies un viss ieies vecajās slīdēs. Ja nē, klapēsīm to bodīti ciet un dzīvosim mājās. Ne tikai mums, šis neērtības ir visiem,” saka Gunita Džigure.

Riska zonā esam bijušas vienmēr

Manikīra speciāliste IRINA OZOLA atzīst, - par spīti valstī noteiktajam ārkārtas stāvoklim, viņas nozarē darbs tomēr turpinās. Kaut gan Covid-19 dēļ klientu skaita samazinājums ikdienā tomēr jūtams.

I.Ozola stāsta, ka vienīgās izmaiņas viņas darbā, kas šobrīd ieviestas, ir tādas, ka klientes pieraksta nevis vienu aiz otras, bet ar nelielu starplaiku pa vidu. Tas tiek darīts drošības nolūkos, lai viņas nesatiktos. Taču kopumā darbs norit tāpat kā iepriekš. “Skaistumkopšanas nozarē bijusi un būs ļoti svarīga loma tīrībai un higiēnas normām, jo neviens nav atcēlis tuberkulozi, sēnīti, hepatītu, HIV un citas ne mazāk nopietnas saslimšanas. Mēs strādājam ar cilvēkiem pietiekami tuvu, tādēļ riska zonā esam bijušas vienmēr,” skaidro manikīra speciāliste. Viņa stāsta, ka ikdienā dezinficē instrumentus, kušetes, virsmas, galdus, šobrīd arī durvju rokturus. “Svarīgi apzināties, ka mēs neesam mediķi, pie kuriem cilvēki nāk, kad jūtas slikti. Pie mums nāk, kad cilvēks jūtas labi. Gribo teikt, ka klientes ir apzinīgas - piezvana un pasaka, ka slikti jūtas, vai arī atradušās kopā ar cilvēkiem, par kuriem nav drošas. Viņas pārceļ pierakstu un gatavas atnākt pēc 2-3 nedēļām. Dzīvojam mazpilsētā, tādēļ cilvēki personīgāk attiecas viens pret otru un izrāda rūpes pret citiem. Tas ir jūtams,” teic I.Ozola.

Saistībā ar Covid-19 manikīra speciāliste ikdienā arvien biežāk no klientiem nākas dzirdēt, ka darba devējs aizliedzis apmeklēt skaistumkopšanas salonus. “Nesaprotu, kādēļ darba devējs nolēmis, ka pie mums ir lielākas iespējas saslimt ar Covid, nekā citur. Taču tas ir fakts - tādu atteikuma iemeslu esmu dzirdējusi, un pēdējā laikā ne reizi vien,” atzīst Irina Ozola. Viņa klientu skaita samazinājumu skaidro ar vispārējo situāciju valstī, jo nav nekāds jaunums, kad, krīzei sākoties, sievietes vispirms sāk taupīt uz sava rēķina. “Ar ko viņas sāk taupīt? Protams, ar sevi. Nav skaidrs, kas un kad valstī sakārtosies, cik no tā cietīs ģimenes budžets, tādēļ katram gadījumam tomēr uz sava rēķina vajag ietaupīt. Sievietes ir atbildīgas par ģimeni un bērniem,” uzskata I.Ozola. Manikīra speciāliste ir pārliecināta, ka, arī šai krīzei beidzoties, jūtamas izmaiņas klientu pieplūduma vai zaudējuma ziņā nebūs manāmas. Daudzus gadus valdība skandina, ka pēc iepriekšējās krīzes panākta ekonomikas augšupeja, taču, viņasprāt, vismaz Balvos nav bijis tik liels klientu pieplūdums, lai to izjustu. “Domāju, ka arī pēc Covid-19 viss paliks aptuveni tādā pašā līmenī, kā bija. Protams, krīzei sākoties, daudzas sievietes izvēlas manikīru taisīt pašas. Vienmēr bijušas klientes, kurām patīk visu darīt pašām, un tādas, kuras pat tad, kad nav liekas naudas, grib atnākt uz salonu un saņemt pakalpojumu. Viņām tā ir sava veida relaksācija. Tā tas ir bijis un būs,” ir pārliecināta Irina Ozola.

Novērtē klientu godīgumu

Friziere ILZE PIPCĀNE, kura šobrīd strādā jaunās telpās Partizānu ielā 21 b, apgalvo, ka arī viņai darba kļuvis mazāk: “Klientu skaits ir sarucis. Īpaši pirmajā nedēļā pēc ārkārtas situācijas izsludināšanas cilvēki sāka atzvanīt un atteikt pierakstus. Kāds teica, ka saaukstējies, cits, ka vienkārši baidās, vēl kādam mājās ir veci vecāki. Taču šobrīd situācija mazliet normalizējas. Darbs ir. Protams, nav tik daudz, kā agrāk.”

Ilze stāsta, ka arī viņas salonā katrs klients aizpilda speciālu anketu, ka nav slimis un nav bijis saskarsmē ar iespējamiem Covid-19 slimniekiem. “Arī pati esmu vesela. Protams, joprojām ik pa laikam saņemu zvanus ar atteikumiem. Piemēram, šorīt zvanīja kāda kliente, kura godīgi pateica, ka viņas vīram naktī sacēlās temperatūra un, lai gan pati ir vesela, viņa nenāks. Augstu novērtēju šādu cilvēku godīgumu.”

Lai gan strādājot pati sejas aizsargmasku nelieto, Ilze ļoti nopietni ievēro citus piesardzības pasākumus, pēc katra klienta rūpīgi nodezinficējot darba galda virsmu un krēslu rokturus. “Klienti paši prasa, kur var nomazgāt rokas. Esmu izdalījusi atsevišķu izlietni, kur viņi to var izdarīt, kā arī nodezinficēt rokas ar dezinfekcijas līdzekli.”

Priecājas, ka balvenieši ir disciplinēti

Tāpat kā citās frizētavās, arī salonā “Elija” darba rosība ir pierimusi, jo klientu skaits ir krietni sarucis. Salona īpašniece EGITA CIRCENE pastāstīja, ka, sekojot Ministru kabineta norādījumiem, katram klientam lūdz aizpildīt anketu un ar parakstu apliecināt, ka viņam nav saaukstēšanās slimības pazīmju un viņš nav bijis saskarsmē ar Covid-19 slimniekiem vai personām, kuras atgriezušās no ārzemēm. Tāpat salonā pastiprināti tiek ievērotas higiēnas prasības, biežāk dezinficējot virsmas un mazgājot rokas. Klientus šobrīd pieņem tikai pēc pieraksta, lai cilvēki nepulcētos uzgaidāmajā telpā. “Ievērojam visus noteikumus, sargājam sevi un citus,” apgalvo salona īpašniece.

E.Circene uzsver, ka frizētavas telpas ir pietiekami plašas, tādēļ starp darbavietām ir iespējams ievērot divu metru distanci un nevienam darbiniekam nav jādodas dīkstāvē. Protams, vispārējās pašizolācijas režīms ir atstājis iespaidu uz klientu skaitu. To ir daudz mazāk. Egita apgalvo, ka saprot cilvēku piesardzību, jo daudziem mājās ir vecāki gados, kā arī bērni, kurus viņi vēlas pasargāt. “Tas, protams, apgrūtina darbu, ja frizierim viens pieraksts ir no rīta, bet nākamais - tikai pēc pusdienām. Ko lai viņš dara pārējā dienas daļā?” viņa piebilst.

Tā kā dīkstāves pabalsta saņemšanai pieteikties nevar, jo salons turpina darbu, bet tajā pašā laikā ienākumi ir krietni samazinājušies, Egita izteica priekšlikumu: “Gribētos, lai tādi uzņēmumi kā “Latvenergo” un “Balvu Enerģija” izrāda pretimnākšanu, uz laiku samazinot savu pakalpojumu tarifus, kā to izdarījis “Rīgas ūdens”. Lai gan klientu frizētavās ir mazāk, ūdens patērīnš nav sarucis, jo biežāk mazgājam rokas. Pandēmijas ietekme ir skārusi ikvienu no mums, bet šāda rīcība varētu būt kā kaut neliela gaisma tumšā tuneļa galā.” Egita uzskata, ka, salīdzinot ar citām valstīm, situācija Latvijā, tostarp Balvos, ir laba: “Mēs, balvenieši, šajā situācijā visi esam ļoti labi noreāģējuši - gan veikali, gan iestādes. Uzskatu, ka mūsu cilvēki ir diezgan disciplinēti un šobrīd mūsu valstī jūtos droši.”

Cer, ka tas ātri beigsies

Skaistumkopšanas salonā “Šarms” strādā divas meistares - manikīra speciāliste LINDA TOKAREVA-KUŠNERE un friziere RITA TOKAREVA. Valdības izsludinātajā ārkārtas situācijas laikā viņas klientus apkalpo tikai pēc pieraksta, jo tāds ir valdības rīkojums *no augšas*.

“Klients īpašā veidlapā aizpilda informāciju par sevi apliecinot, ka nav atbraucis no ārzemēm un nav bijis saskarsmē ar Covid slimniekiem. Par to, cik šī informācija patiesa, mums grūti spriest - nekas cits neatliek, kā paļauties uz cilvēka godaprātu. Pašām, protams, arī stress, jo jāizsargā arī sevi un savu ģimeni,” teic L.Tokareva-Kušnere. Viņa atklāj, ka par dezinfekcijas līdzekļiem salonā nav jāsaņemas, jo, pirms sākās ārkārtas situācija, Lindai salonā jau bija gan maskas, gan cimdi un citi nepieciešamie līdzekļi. “Mūsu nozarē dezinfekcija nav tikai darba virsmas, bet arī rokturus. Dezinficējam vēl vairāk, biežāk un aktīvāk, līdz ar to arī tērējam vairāk līdzekļa,” skaidro manikīra speciāliste.

Viņa atklāj, ka ārkārtas situācija valstī jūtami atstājusi ietekmi uz biznesu un ieņēmumiem. Cilvēki baidās saslimt, daudzi nemaz neiet ārā no mājās un neapmeklē sabiedriskas vietas. “Ja agrāk varēja paņemt kādu nepazīstamu klientu no malas, tad tagad pašai bail to darīt - ņemu tikai pazīstamos. Šobrīd klienti izvēlas maksimāli nedarīt neko, jo nav arī īpašas vajadzības pucēties - pasākumi nenotiek, lielākā daļa neiet arī uz darbu, bet strādā no mājām, attālināti. Daudzas klientes atnāk *noņem* nagus un no jauna vairs neliek, citas staigā apaugušiem matiem vai arī mēģina matus krāsot mājās pašas. Skaistumkopšanas nozarei šī krīze ir nopietns trieciens, un mēs to ļoti izjūtam. Cerēsim, ka tas ātri beigsies,” teic manikīra meistare.

Kā klājas Balvu skaistumkopšanas uzņēmumiem

Atbalsta no malas nav

Arī salona "Dinastija I&V" viena no īpašniecēm, friziere VINETA LUKAŠINA atzīst, ka pēdējā laikā jūtams diezgan liels klientu skaita samazinājums. Cilvēki visbiežāk nevis atsaka pierakstus, bet izvēlas neapmeklēt frizētavu vispār. "Tagad nedēļā pie mums iegriežas pāris klienti, un par to jau jāpriecājas. Zināmā mērā varētu teikt, ka situācija ir katastrofāla. Bet atbalsta nav ne no valdības, ne pašvaldības, kaut gan īres maksu un citus obligātos izdevumus neviens nav atcēlis. Arī Ministru kabineta noteiktie atbalsta likumi vairāk paredzēti citām nozarēm, nevis skaistumkopšanā strādājošajiem, un tas ir skumji," secina V.Lukašina. Viņa stāsta, ka šobrīd klientes visvairāk satraucas par to, kā būs ar iztikšanu, daudzas ģimenes palikušas bez darba un tādēļ cilvēki slīgst depresijā. Sprotams, ka šādā situācijā skaistumkopšana, protams, paliks otrajā plānā. "Neviens svešais no malas mums nezvana un nepiesakās, nāk vien savējie. Ja godīgi, domāju, ka tagad daudzi jaunie pāri atceļ vai pārcels kāzas un citus lielos pasākumus. Nebūs arī izlaidumu. Lai vai kā, tas tomēr bija mūsu peļņas laiks. Visticamāk, arī vasarā situācija uz labo pusi nemainīsies. Ja arī būs kāds uzlabojums, tad ne ātrāk par rudeni. Ir bēdīgi, bet pats bēdīgākais, ka atbalsta nav ne no vienas puses, kaut gan arī mums ir ģimenes un bērni, kuri katru dienu prasa ēst. Dari, kā gribi,- tā teikt, viss pašu rokās," skumji secina friziere V.Lukašina.

Pazīstami klienti vieš drošību

Frizētavas "Salvadora" meistares, ejot projām, uz salona ārdurvīm pieliek informāciju ar tālrunu numuriem. Tie domāti saziņai ar iepriekšēju pieteikšanos, lai palīdzētu meistarēm organizēt darbdienu ilgumu. Tagad strādā trīs frizieres no piecām un vēl arī manikīre, ievērojot vajadzīgo distanci starp darbvietām un arī citus drošības pasākumus. Vadītāja ILONA LIELBĀRDE neslēpj, ka klientu skaits kopumā sarucis uz pusi. Pirmajās divās ārkārtas apstākļu nedēļās iedzīvotāji acīmredzami pārdzīvoja paniku, reaģējot uz nepierasto situāciju, jo tad klienti uz frizētavu nenāca vispār. Taču pēc tam pieteikumi atsākās. Ilona spriež, ka sava loma bija arī informācijai masu medijos, ka skaistumkopšanas salonu darbība Latvijā nav apturēta.

Klientu apkalpošanu "Salvadorā" organizē stingri pēc pierakstiem. Katram ar savu parakstu jāapliecina, ka neatrodas pašizolācijā un nav bijis kontaktā ar Covid-19 slimnieku. Meistares uzsver, ka pašreizējos apstākļos apkalpo tikai sev labi zināmus klientus, kuri uz salonu nākuši jau agrāk. *Sakārtot galvu* nāk gados jaunāki cilvēki un strādājošie, kuriem svarīgs savs izskats, jo jādzīvo sabiedrībā. Meistares atklāj, ka viņu klienti apspriež jautājumu, cik ilgi vēl nāksies dzīvot izolācijā, jo iztikt bez frizētavu pakalpojuma patiešām nav iespējams. Arī meistares Selvas novērojums ir, ka cilvēki pieraduši regulāri apmeklēt šādus salonus un nevēlas *nolaisties* arī pašreizējā dzīves situācijā. Bet cik droši var uzticēties ziņu patiesumam no viņu puses? Meistares saka, ka Balvi ir maza pilsēta, tādēļ savējos klientus labi pazīst, taču, kā atklāj Ilona, bijuši arī atteikumi cilvēkiem, kuri zvanījuši no tālienes un iepriekš salonā nekad nav apkalpoti. Bet kopumā klienti esot apzinīgi,- pastāsta, ja mājās kādam ir slikta pašsajūta vai tuvinieks atgriezies no brauciena ārpus Latvijas. Tā ir informācija pašu un citu klientu drošībai, jo riskēt nav vērts.

Ilona noskaņojusies sava salona darbam tik ilgi, cik tas valstī būs atļauts: "Nevaram teikt, ka mums pašām tagadējā situācijā nav iekšēju baiļu, taču mēs noskaņojamies pozitīvi." Maskas meistares nelieto un nepiedāvā arī klientiem. Pirmkārt, tāpēc, ka Balvos tās nav brīvi nopērkamas. Otrkārt, to izmantošana paaugstinātu pakalpojuma cenu. Taču masku izmantošanu viņas vēl apsvērs un aicina klientus, kuriem maskas ir, pakalpojuma laikā frizētavā tās droši lietot.

Katra darbdiena ir citādāka

Arī frizētava "Līva" INESES KIRSANOVAS vadībā strādā tikai pēc pierakstu sistēmas, apkalpojot savus agrāk iepazītos klientus. No klientiem pieprasa parakstīt apliecinājumus par viņu veselību un pēc tam sniedz izvēlēto pakalpojumu. Inese atzīst, ka ārkārtas apstākļu nedēļās klientu nāk ļoti maz, frizētavā strādā trīs meistares. "Katra darbdiena izvērsas citādāka, jo uz frizētavu nākam un strādājam tik ilgi, cik ir darbs," saka Inese. Pirms Lieldienām darba bijis vairāk, taču aizvadītajā vēsajā nedēļā, kad lija un pat sniga, frizētavas pakalpojumi bijuši maz pieprasīti.

Frizētavā ievēro distanci starp darbvietām, regulāri dezinficē virsmas un telpu, rūpējas par darbarīku apstrādi atbilstoši sanitāri higiēniskajām prasībām. Maskas meistares nelieto. "Protams, vispārzināmā situācija Latvijā vīrusa sakarā ir uztraucoša," atzīst Inese.

Pakalpojumam plāno lielāku laiku

Salonfrizētava Brīvības ielā 64 turpina darbu, telpā pārkārtojoties tā, lai ievērotu attāluma distanci. Strādā divas meistares un vēl manikīre. Friziere INGA TRUPOVNIECE atklāj, ka tagad viņas ielāno lielāku pakalpojuma laiku ar mērķi, lai klientiem frizētavā nenāktos satikties. Klientu, protams, nāk daudz mazāk, tādēļ tas ietekmē meistarū darba laiku. Arī šeit izvēlas apkalpot jau zināmos klientus pēc iepriekšēja pieraksta, kuri ir pazīstami pēc kataloga. Kā rīkotos, ja pieteiktos nepazīstams cilvēks? Inga skaidro, ka tādā gadījumā viņam uzdotu dažādus jautājumus un pēc atbildēm arī izsecinātu, var apkalpot konkrēto cilvēku vai tomēr nē.

Maskas meistares nelieto, bet pievērs pastiprinātu uzmanību darba virsmu un telpu dezinfekcijai. Kādas pašām sajūtas? Inga saka: "Mēs turpinām savu darbu, līdzīgi to dara arī manikīre Ilona. Apkalpojam pazīstamos klientus, un tas vieš drošību."

Piespiedu atvaļinājums brīvprātīgā kārtā

Daudz retāk klienti ver arī melnbaltos toņos iekārtotā salona "Meraki" durvis. Vadītāja ZANE PUTNIŅA atklāj, ka tagad ir arī pilnīgi tukšas dienas, kad meistares uz frizētavu nenāk. Arī šeit divu frizieru un skropstu meistarē darbs organizēts pēc pierakstu sistēmas. Zane saka, ka ar nepazīstamiem klientiem sastapties nenākas, savukārt pārējie aizpilda prasīto anketu, un tas ļauj ticēt, ka problēmu ar veselību nevajadzētu būt. Vai klientu ievērojams sarūcums var radīt finansiālas problēmas pašai frizētavai? Zane spriež, ka lielām problēmām nevajadzētu būt, jo telpu saimnieks ir samazinājis īres maksājumu. Zani neuztrauc radusies situācija. "Vajag arī atpūsties, un tagad šo piespiedu atvaļinājumu brīvprātīgā kārtā nodrošinājuši pašreizējie dzīves apstākļi. Gan pastrādājam, gan atpūšamies, viss ir labi," optimistiski teic Zane.

Krīzes noteikumi arī skaistumkopšanas speciālistiem

25.martā valdības rīkojums "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" tika papildināts ar punktu nosakot, ka sociālās distancēšanās pasākumi jānodrošina tetovēšanas, pirsinga un skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzējiem. Bet kopš 3. aprīļa spēkā ir Veselības ministrijas rīkojums Nr. 70, kurā plašāk izklāstīti noteikumi, kas obligāti jāievēro šīs nozares pārstāvjiem, tostarp frizieriem. Obligāti jāievēro šādas prasības:

- klientus apkalpot tikai pēc pieraksta, nepieļaujot ilgstošu (vairāk par 15 min.) klienta uzturēšanos uzgaidāmajā telpā vai vietā;
 - nesniegt pakalpojumu klientiem mājās apstākļos vai izbraucot pie klienta;
 - darbavietas iekārtot tā, lai divu metru attālumā neatrastos cita darbavietā, kā arī klientu uzgaidāmā vieta. Ja šo nosacījumu nevar ievērot, tad vienlaikus var apkalpot tikai tik daudz klientu, lai tiktu ievērots minētais distancēšanās attālums.
- Pienākums saglabāt klienta kontaktinformāciju. Pirms pakalpojuma sniegšanas ir jānoskaidro un jādokumentē:
- klienta vārds, uzvārds un tālrunis;
 - vai klients atbilst kādai no personu grupām, kam ir noteikts pienākums ievērot pašizolāciju vai mājās karantīnu;
 - vai klientam nav elpceļu infekcijas pazīmju.
- Skaistumkopšanas pakalpojumu sniedzējs:
- nodrošina visu nepieciešamo roku higiēnas ievērošanai gan sev, gan klientiem (silts ūdens, šķidrās ziepes, vienreizējās lietošanas roku susināšanas līdzekļi, roku dezinfekcijas līdzekļi, kas satur ne mazāk kā 70% spirta);
 - rokas mazgā un dezinficē arī tad, ja pakalpojuma laikā tika lietoti gumijas cimdi;
 - bieži vēdina telpas vai nodrošina labu mehānisko ventilāciju;
 - regulāri veic biežāk lietoto virsmu (piemēram, durvju rokturu, krānu, virsmu tualetēs, galdu virsmu, krēslu roku balstu, viedierīču) un telpu dezinfekciju.

Kā dzīvo daudz bērnu ģimene pierobežā

Par mācībām attālināti, zirgiem un citām lietām

Medņevas pagasta Aizpurvē, Viļakas novadā, vien dažus kilometrus no valsts austrumu robežas dzīvo RUDĪTES ZELČAS un INTARA MOLODCOVA ģimene ar sešiem bērniem. Visiem bērniem vārdi sākas ar burtiem 'S' un 'A'. "Pietiek man pateikt: "Sa....", un jau saskrien visi, kuri spēj skriet, izņemot jaunāko Saimonu. Viņam jūnijā būs gadiņš," atklāj kuplās ģimenes mamma.

Bet tagad visu pēc kārtas! Ģimēnē ir trīs skolēni, un viņi visi mācās Viduču pamatskolā. Vecākais dēls Saivis ir 6.klases audzēknis, Sandis mācās 4.klasē, bet Sanija apgūst zinības 2.klasē. Piecus gadus jaunais Salvis, trīs gadus jaunais Sandris un nepilnu gadu jaunais Saimons ir mājas bērni, jo arī līdz ārkārtas situācijas izsludināšanai valstī neviens no viņiem neapmeklēja pirmsskolas izglītības iestādi. Tagad par tādiem kļuvuši arī ģimenes skolēni, jo spiesti mācīties attālināti. Mamma stāsta, ka mācības sākas deviņos no rīta un ilgst līdz vienam, diviem pēcpusdienā, atkarībā no tā, kādi uzdevumi uzdoti, kāda ir mācību viela. Jo grūtāka tēma, jo mācības ievēlās ilgāk, protams, ar starpbrīžiem. Saziņa ar skolu notiek caur mobilā telefona lietotni WhatsApp, rakstot vai saņemoties. "Skolotāja paskaidro vai atsūta kādu bildi ar piemēru, bet galvenais skolotājs mājās ir un palieka mamma," saka Rudīte. Turklāt mājās nevar izmantot datoru, jo tas neķer internetu caur ruteri, vajadzīgs modēms. Tādēļ skolēni mācībām no mājām izmanto mobilos telefonus, lai gan telefonā izpildīt darbu ir grūtāk.

Puikām mobilie telefoni bija, bet Sanijai uz attālināto mācību laiku to iedeva skola, jo viņas telefons tam nebija piemērots.

Mācību procesā ģimene izmanto arī TV raidījumu "Tava klase", ja to iespējams noskatīties kvalitatīvi. "Ja ir signāls, skatāties, ja nav, neskatāties," precizē mājasmāte.

Pērn ar Rudīti un viņas mammu "Vaduguns" tikās, lai aprunātos par televīzijas un radio apraides kvalitāti pierobežā, jo Aizpurvē bija plānots uzbūvēt jaunu televīzijas un radio apraides mastu ar mērķi stiprināt informatīvo telpu pierobežā. Ar šo gadu jaunais radio un televīzijas apraides masts sāka darboties. Bet... "kvalitāte varēja būt labāka. No masta tālāk dzīvojošie par kvalitāti nesūdzas, bet mums reizēm pazūd signāls. Sliktāk, ja ir stiprs vējš. Dzīvojam ļoti tuvu tornim, un it kā televizoram vajadzēja rādīt par visiem simts procentiem, bet nesanāk. Spriežam, ka signāls mums iet pāri," secina pierobežas iedzīvotāja.

Pagasta pārvaldes vadītājs JURIS PRANCĀNS, ar kuru par šo tēmu "Vaduguns" sarunājās pēc tam, piekrita, ka bezmaksas radio un televīzijas kanāli, ko nodrošina valsts, tagad pierobežā tiek pārraidīti kvalitatīvi, taču iedzīvotāji, piemēram, vēlētos dzirdēt Radio2, kas ir vairāk izklaidējošs un uzmundrinātu šajā laikā arī pēc nogurdinošas darba dienas. Bet tagad dzīvē galvenais ir cits, - ciņa ar pandēmiju.

Kā jūtas bērni, mācoties attālināti? "Bērni grib uz skolu. Visi trīs saka, ka skolā ir labāk. Ja kaut ko nesaprot, vienmēr var pajautāt skolotājam. Tagad jāgaida, kamēr skolotājs

Foto - no personīgā arhīva

Kupls pulciņš. Fotografēties devās pieci lielākie bērni, izņemot mazāko, kuru pavēso laika apstākļu dēļ mamma tomēr atstāja istabā. Gan vecākie, gan jaunākie bērni labprāt vizinās ar sev piemērotiem velosipēdiem. Sanija sākusī mācīties jāt ar poniju Grietu.

atrakstīs. Katrs darbs jābūvē, jāsaņem skolotājam. Tā ir darbietilpīga padarīšana," spriež sešu bērnu mamma.

Kad skolas darbi ir apdarīti, bērni pasēž telefonos, paspēlē spēlītes vai pačato ar draugiem. Ja laiks ir labs, dodas ārā pavizināties ar velosipēdiem, mācās darboties ar zirgiem, kas ir Rudītes hobijs. Viņa piedalās rīkotāju sacensībās, kas notiek no mājām gan tuvākās, gan attālākās vietās. Ja nebūtu izsludināta ārkārtas situācija, šogad sacensības, iespējams, notiktu jūlijā. Iepriekš saimniecībā bija trīs zirgi, tostarp arī ponijs, bet pērnā gada nogalē klāt nākuši vēl divi - ķēvīte

Sakura, kas ir Latvijas braucamais zirgs un iekļauta genofonda saglabāšanas programmā, kā arī vēl viens rīkotājs, kas zirgu ganāmpulkam pēc skaita pievienojās kā piektais. Patlaban zirgi dzīvo savā vaļā, jo nenotiek sacensības, nav arī darbu, kuros tie varētu noderēt, - sadzīt vagas vai atvagot kartupeļus, palīdzēt siena novākšanā. Šad tad zirgus izmanto izbraukšanai. Lai intensīvi brauktu, vajag pakavus! Sarunas laikā tie jau bija ceļā. "Es turu zirgam kāju, bet apkaļ virs," smejas Rudīte. Ģimenes pamatnodarbošanās ir piena lopkopība, bet ģimenes galva dodas peļņas darbos.

Baltinavas novadā domē

26.marta sēdes lēmumi

Apstiprina pašvaldības noteikumus

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldības noteikumus "Tirgus cenas aptaujas veikšanas kārtība Baltinavas novada pašvaldībā".

Atbrīvo no sociālā pakalpojuma apmaksas

Atbrīvoja likumīgos apgādniekus no pienākuma segt sociālās aprūpes pakalpojuma maksas daļu Balvu novada pašvaldības "Pansionātā "Balvi"", kuru nesedz personas vecuma pensijas daļa, ko drīkst novirzīt pakalpojuma maksas segšanai jautājuma izskatīšanas brīdī. Iesniedza Baltinavas novada sociālajā dienestā izziņu par apgādnieku ģimenes ienākumiem, kas apliecina, ka apgādnieku ģimenes rīcībā esošie līdzekļi nav pietiekami, lai veiktu samaksu par personai sniegto sociālās aprūpes pakalpojumu Balvu novada pašvaldības "Pansionātā "Balvi"".

Atļauj sadalīt nekustamo īpašumu

Atļāva personai sadalīt nekustamo īpašumu, no īpašuma atdalot zemes vienību 3 ha platībā, un izstrādāt zemes ierīcības projektu atbilstoši iesniegtajam zemes īpašuma reālās sadales projekta priekšlikumam. Noteica, ka zemes gabala platība var tikt precizēta, veicot kadastrālo uzmērīšanu dabā. Noteica atdalāmā zemes gabala plānoto nosaukumu un plānoto lietošanas mērķi - zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība.

Atļāva personai no nekustamā īpašuma, kas atrodas Baltinavas novada teritorijā, atdalīt zemes vienību, piešķirot tai citu nosaukumu. Atdalītajai zemes vienībai (6,25 ha) noteica zemes lietošanas mērķi - zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība.

Precizē zemes gabalu platību

Precizēja pašvaldības zemes gabalu platību un robežas. Precizēja zemes gabala platību no 8,1336 ha uz 8,04 ha un zemes gabala robežas saskaņā ar pievienoto zemes gabala robežu plānu. Precizēja zemes gabala platību no 3 ha uz 3,01 ha un zemes robežu plānu.

Piešķir adresi

Piešķir adresi dzīvojamajai mājai "Calmi", Sloboda, Baltina-

vas novads, LV-4594.

Piešķir līdzekļus vidusskolai

Piešķir no Baltinavas novada pašvaldības pamatbudžeta līdzekļus Baltinavas vidusskolai 139 eiro apmērā veļas automātu iegādei.

Dzēsis parādu

Nolēma dzēst vecāku maksas parādu Baltinavas pirmsskolas izglītības iestādei 26,17 eiro apmērā.

Aptur nokavējuma naudas aprēķināšanu

Apturēja nokavējuma naudas aprēķināšanu par Baltinavas novada pašvaldības sniegtajiem maksas pakalpojumiem 2020.gadā uz ārkārtējās situācijas izsludināšanas laiku ar šī gada 14.martu.

Pagarina līgumus

Pagarināja personai 2015.gada 1.aprīļa zemes nomas līguma par trim zemes gabaliem (0,1119 ha; 0,20ha un 0,15ha) nomas termiņu uz desmit gadiem, zemes nomas maksu nosakot ārējos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Pagarināja personai 2015.gada 1.aprīļa zemes nomas līgumu par zemes gabala (0,16ha) nomas termiņu uz desmit gadiem, zemes nomas maksu nosakot ārējos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Izmaiņas Ētikas komisijā

Izskatot Daces Ločmeles iesniegumu, nolēma atbrīvot viņu no Ētikas komisijas priekšsēdētāja amata pienākumu veikšanas ar 31.martu. Apstiprināja Ināru Bubnovu par Baltinavas novada Ētikas komisijas locekli ar 2020.gada 1.aprīli.

Maina nodokļa samaksas termiņu

Mainīja nekustamā nodokļa samaksas termiņu Baltinavas novadā 2020.gadā no 31.marta uz 15.maiju.

Sniegs saskaņojumu

Nolēma sniegt Balvu novada pašvaldībai Baltinavas novada domes saskaņojumu kustamās mantas - cirsma nekustamajā īpašumā Kubulu pagastā, Balvu novadā (izcērtamā platība 18,01 ha) atsavināšanai izsolē ar augšupejošu soli, neizsakot iebildumus pret kustamās mantas atsavināšanu.

Baltinavas novada dome saņēma Balvu novada pašvaldības vēstuli, kurā lūgts sniegt saskaņojumu kustamās mantas -

cirsma nekustamajā īpašumā "Pagastlauki", Kubulu pagastā, Balvu novadā (izcērtamā platība 18,01ha) atsavināšanai izsolē ar augšupejošu soli. Izsoles sākumcena - 136 tūkstoši eiro. Iegūtie līdzekļi nepieciešami Balvu Kultūras un atpūtas centra gaismas mehānikas piegādei un uzstādīšanai, skatuves aprīkojuma piegādei un uzstādīšanai, skatuves mehānikas piegādei un uzstādīšanai. Balvu novadam saskaņojums ar Baltinavas novadu, kā arī Viļakas un Rugāju novadiem nepieciešams sakarā ar teritoriāli administratīvo reformu, kurā plānota minēto novadu apvienošana vienā - Balvu novadā. Likums "Par valsts budžetu 2020.gadam" nosaka, ka pašreizējiem novadiem tiesības atsavināt (t.i., pārdot) kustamo un nekustamo mantu, kuras pārdošanas vērtība pārsniedz 50 tūkstošus eiro, ir, tikai to savstarpēji saskaņojot.

6.aprīļa ārkārtas sēdes lēmumi

Apstiprina grozījumus saistošajos noteikumos

Apstiprināja Baltinavas novada domes 2020.gada 6.aprīļa saistošos noteikumus "Par sociālās palīdzības pabalstiem Baltinavas novadā".

Nodrošinās skolēnu ēdināšanu

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumu "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu", Baltinavas novada dome nolēma: nodrošināt ar pārtikas paku (mēnesī viena paka vienam bērnam 15 eiro apmērā) Baltinavas novada administratīvajā teritorijā dzīvesvietu deklarējušos 1.-12. klašu izglītojamajiem, kas nāk no trūcīgām, maznodrošinātām un daudz bērnu ģimenēm. Pārtikas paka 1.-9.klašu izglītojamajiem tiek finansēta daļēji no mērķdotācijas un daļēji no pašvaldības budžeta. Paku nodrošinājums paredzēts līdz ārkārtas situācijas atcelšanai un attālinātās mācību norises beigu brīdim. Uzdeva Baltinavas vidusskolas ēdināšanas bloka darbiniekiem nodrošināt paku nokomplektēšanu. Kontroli uzdeva veikt Baltinavas novada pašvaldības Sociālajam dienestam.

Vecākus atbrīvo no līdzmaksājuma

Pieņēma lēmumu par atbrīvošanu no vecāku līdzmaksājuma Baltinavas Mūzikas un mākslas skolā ārkārtas situācijas laikā, sākot ar šī gada 13.martu līdz ārkārtējās situācijas atcelšanai un attālinātās apmācības norises beigu brīdim.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

* Sākums 2.lpp.

Mūspusē lielu postījumu nav

“Kāpēc atstāj pašā ceļa malā?”

Tikmēr pagājušās piektdienas rītā, kad vējš vismaz mūspusē bija norimies, vairāki autovadītāji pamanīja, ka ceļa Balvi–Viļaka malā atrodas sazāģēts koks (otrajā attēlā). “Kādēļ atbildīgo dienestu darbinieki sazāģē tikai to nokritušā koka daļu, kas atrodas uz ceļa braucamās daļas (asfalta), bet atlika koka daļu, kā redzams attēlā, atstāj uzreiz blakus ceļa braucamajai daļai, bet nenovāc to tālāk? Rezultātā, ja, piemēram, nāktos izvairīties no avārijas un nedaudz nobraukt no ceļa, notiktu sadursme ar nokritušo koku, kas varētu izvērsties traģiski,” spriež autovadītāji.

VUGD Prevencijas un sabiedrības informēšanas nodaļas vecākā speciāliste SANDRA VĒJIŅA skaidro, ka VUGD uzdevums ir glābšanas darbu veikšana un apdraudējuma novēršana. Savukārt par ceļu un ceļa nomaļu uzturēšanu rūpējas “Latvijas autoceļu uzturētājs”. “Ugunsdzēsēji glābēji izbrauc uz notikumiem, kur uz ceļa braucamajām daļām ir pārkrituši koki, kuri apdraud ceļu satiksmes drošību,

negadījums noticis slikti pārrēdzamā vietā, krēslā, tas nav apbraucams un tamlīdzīgos gadījumos. VUGD uzdevums ir atbrīvot ceļa braucamās daļas, lai pa tām varētu izbraukt operatīvais transports (Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta transports, Valsts policija), kas steidzas palīgā cilvēkiem, un kad katra minūte un sekunde ir svarīga. VUGD specializētie transportlīdzekļi nav domāti tehniskās palīdzības sniegšanai, ceļu sakārtošanai, bet mūsu primārais mērķis ir glābt un palīdzēt cilvēkiem, ja viņu veselība vai dzīvība ir apdraudēta. Ja 112 zvanu centrā ienāk izsaukums par to, ka koks ir pārkritis pāri ceļam, taču, piemēram, tas ir apbraucams un nokritis labi pārrēdzamā vietā, informācija par notikumu tiek nodota “Latvijas autoceļu uzturētājam”. Tāpat atgādinām, ka vienotais ārkārtas palīdzības izsaukumu numurs 112 paredzēts ārkārtas situācijām, kad apdraudēta cilvēka dzīvība un veselība. Tas nav paredzēts saimniecisko pakalpojumu pieteikšanai,” skaidro VUGD pārstāve.

Savukārt VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs” (LAU)

komunikācijas speciālists JURIS AKSELS CĪRULIS skaidro, ka 16. un 17.aprīlī, kad visā valsts teritorijā bija vērojamas spēcīgas vēja brāzmas, LAU vienības atbrīvoja ceļu braucamās daļas no teju 400 nolauztiem kokiem vai citiem šķēršļiem uz valsts autoceļiem. Tie bija operatīvie darbi, lai nodrošinātu caurbraucamību un satiksmes kustību. **“Pateicamies Ziemeļlatgales laikraksta “Vaduguns” lasītājiem par iesūtīto informāciju. Atsaucoties uz to, LAU vienības tuvākajā laikā novāc atlikušās koka daļas, tādējādi nodrošinot drošu satiksmes kustību.** Jebkurā gadījumā stiprā vēja dēļ uz ceļiem var tikt sagāzti nolauzti koki un to zari, tādējādi radot šķēršļus satiksmei, kā arī var tikt nodarīti bojājumi satiksmes organizācijas līdzekļiem – ceļa zīmēm, apgaismojumam u.c. LAU aicina ceļu lietotājus informēt par vēja brāzmās uz autoceļiem nokritušajiem kokiem un applūdušiem vai izskalotiem autoceļu posmiem, zvanot uz LAU Satiksmes informācijas centra diennakts bezmaksas tālruni 80005555!” informē LAU pārstāvis.

Re, kā!

Iebrauc privātmājas žogā

Naktī no pagājušās sestdienas uz svētdienu Balvos notika ceļu satiksmes negadījums, kā rezultātā automašīnas vadītājs iebrauca privātmājas žogā Daugavpils ielā 11.

Sarunā ar laikrakstu “Vaduguns” māju saimnieks pastāstīja, ka minētās dienas naktī izdzirdēja blikšķi un nodomāja, ka varbūt kāds iebraucis pie mājas esošajā *busīnā*. Izgāja ārā apskatīties, kas tad noticis, bet ar automašīnu viss bija kārtībā. Ja reiz tā, saimnieks devās atpakaļ mājās. Un tikai nākamās dienas rītā nācās konstatēt, ka nakts melnumā nav varējis saskatīt un nemaz arī nevarēja iedomāties, ka blikšķis radās no tā, ka kāds bija iebraucis un sabojājis viņa mājas žogu. “Cilvēks, kurš iebrauca žogā, vadīja “Nissan” markas džipu. Trieciena rezultātā pie žoga bija palikusi arī automašīnas numura zīme, kuru, veicot notikušā izmeklēšanu, vēlāk paņēma policijas darbinieki. Vainīgais ir noskaidrots. Kas attiecas uz atlīdzību par sabojāto žogu, vērsīšos apdrošināšanas kompānijā,” stāsta māju saimnieks.

Jāpiebilst, ka svētdienas rītā Balvu pilsētas iedzīvotāji pamanīja arī gaišas krāsas automašīnas atlūzas, kas mētājās uz Brīvības ielas - netālu no Balvu Sporta skolas un minētās mājas Daugavpils ielā 11. Savukārt uz drošības salīņas Stacijas ielā, pagriezienā uz degvielas uzpildes staciju “Virši-A”, bija salikta kaudzīte ar sabojātām ceļa zīmēm. Kā redzams vienā no attēliem, tās tikušas burtiski iznīcinātas.

Oficiālu Valsts policijas informāciju par notikušo publicēsim nākamajā avīzes numurā.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Uz plīts piedeg ēdiens

Miegs pieviļ dzīvokļa saimnieci

16.aprīlī ugunsdzēsēju glābēju palīdzība bija nepieciešama Vidzemes ielā Balvos, kur mājoklī uz plīts bija piededzis ēdiens un nostrādāja dūmu detektors.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pārstāve SANDRA VĒJIŅA informē, ka, dzirdot dūmu detektora spalgo skaņu un sajūtot dūmus, kaimiņi operatīvi izsauca palīdzību. Ierodoties notikuma vietā, ugunsdzēsēji glābēji konstatēja, ka ugunsgrēks jau ir likvidēts. Proti, mājas iedzīvotāji dzīvokļa saimnieci, kura bija iemigusi un kā rezultātā uz plīts piedega bez uzraudzības atstāts ēdiens, pamodināja un ugunsgrēku likvidēja.

VUGD atgādina, ka dūmu detektoram jābūt uzstādītam katrā mājoklī. Tas savlaikus brīdinās par piedūmojumu, ļaus izglābties un izsaukt palīdzību!

Aicina ziņot par aizdomīgām personām!

Ņemot vērā informāciju par nenoskaidrotu personu aktivitātēm, apmeklējot mājokļus un maldinot iedzīvotājus, ka viņi pārbauda, vai ir uzstādīti dūmu detektori, VUGD informē, ka ārkārtējas situācijas laikā VUGD amatpersonas neveic dzīvojamā sektora plānotās ugunsdrošības pārbaudes vai apsekošanu! Atgādinām, ka VUGD amatpersonas par plānotajām pārbaudēm iepriekš informē par ugunsdrošību objektā atbildīgās personas – īpašniekus, pārvaldniekus vai īrniekus. Veicot neplānotās pārbaudes, tiek uzrādīts VUGD lēmums. Ierodoties uz pārbaudi, VUGD amatpersona nosauc vārdu, uzvārdu, amatu un uzrāda dienesta apliecību. Ugunsdrošības pārbaudes tiek veiktas dienesta formas tērpā. Ugunsdrošības inspektors nekad neprasis samaksu par ugunsdrošības pārbaudes veikšanu. Ja neesat pārliecināti, vai persona, kas ieradusies uz pārbaudi, strādā VUGD, zvaniet pa tālruni 67075824 vai meklējiet informāciju www.vugd.gov.lv/kontakti. Par aizdomīgām personām aicinām ziņot Valsts policijai, zvanot 110!

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Veselība

☞ Bīstamās infekcijas. Kopš 11. marta Pasaules Veselības organizācija (PVO) izsludinājusi Covid-19 pandēmiju. "Visticamāk, jau nākamgad Covid-19 uzskatīs par gluži normālu sezonālu vīrusu, ar ko vienkārši būs jāreķinās. Līdzīgi kā reķināties ar gripu," saka Latvijas Infektoloģijas centra galvenā ārste Baiba Rozentāle. Tomēr jaunais vīruss, kas mūs satrauc, nepadara par nebijušu faktu, ka tepat cirkulē vīrusi un baktērijas, kas spēj ierosināt arī citas patiešām nopietnas slimības. Kopā ar infektoloģijas speciālistem sastādījām infekciju slimību anti TOP 5, no kurām sevi varam pasargāt, lai neizceltos epidēmijas.

☞ Tradīcijas pagaidīs! Saruna ar veselības ministri Ilzi Viņķeli. Situācija, ko dirīģē Covid-19, var mainīties nevis pa dienām, bet pa stundām. Epidēmijas apkarošanas virpulī ierauta arī veselības ministre, kurai šīs krīzes situācijas kuģis veselības aprūpē nu ir jāizstūrē caur iespējami mierīgākajiem ūdeņiem.

☞ Labās lietussarga specialitātes. Stāsta par ārstiem, kuri bez savas pamatspecialitātes palīdz pacientiem arī savādāk. Daktere Inese Kokare medicīnā strādā jau 25 gadus - viņa ir Fizikālās medicīnas un rehabilitācijas centra vadītāja, algoloģe jeb sāpju ārste, kā arī akupunktūras ārste. "Medicīna ir ļoti plaša sfēra, kuru var mācīties visu mūžu, bet vienas specialitātes ietvaros iegūstamās zināšanas bieži ir nepilnīgas, gribas ko vairāk," teic pati daktere.

☞ Obsesīvi kompulsīvi traucējumi - slimība, nevis personības iezīme. Visiem ir reizes, kad ceļu pārskrējušā melna kaķa dēļ pārejām pāri ielai vai drošības pēc atgriezīties mājās pārbaudīt, vai izrāvām gludekli. Taču, ja cilvēks cieš no obsesīvi kompulsīvajiem traucējumiem (OKT), viņš šajās darbībās var iestrēgt pat uz vairākām stundām. Tas ir nopietni.

☞ Ar ko vēl varu dezinficēt rokas? Par to, ja aptiekā patlaban nevar iegādāties roku dezinfekcijas līdzekļus, cilvēkam, kurš nav ārsts un nestrādā medicīnā, nevajadzētu krist panikā, jo tik un tā nav nekā labāka par roku mazgāšanu ar ziepēm un ūdeni. Un tomēr - vai ir vēl kāda alternatīva roku dezinficēšanai?

☞ Nekādu priekšrocību! Vegāna un veģetāra uztura piekritēji pēdējā laikā daudz slavas dziesmu dzied kokosriekstu eļļai. Bet vai tā patiešām ir pelnījusi atrasties uz pjedestāla? Dietologi un uztura speciālisti nesaskata kokosriekstu eļļas priekšrocības, ja salīdzina to ar citām eļļām. Tieši pretēji - no visām augu eļļām tajā ir visvairāk piesātināto tauku. Vēl vairāk - pat sviests un cūku tauki tiek saukti par labāku alternatīvu.

☞ Mans laiks pašizolācijā. Valstīs, kur dzīvo Guna, Līga un Beāte, cilvēki ātrāk saprata pašizolācijas lielo nozīmi Covid-19 ierobežošanā. Sievietes dalījās pieredzē ne tikai par noskaņojumu, mājās pavadīto laiku, bet arī par atšķirīgajiem paradumiem karantīnas un pašizolācijas laikā savā mītnes zemē. Ar viņām sazinājāmies marta vidū, kad arī Latvijā bija izsludināts ārkārtas stāvoklis un ieviesti ierobežojumi.

Ilustrētā Zinātne

☞ Saules lielākie noslēpumi. Divi satelīti drosmīgi pietuosies Saules vairāk nekā miljonu grādu karstajai atmosfērai, lai atklātu gāzu lodes lielākos noslēpumus.

☞ Baktērijas smadzenēs ir prieka avots. Nesen atklājies, ka baktērijas pastāvīgi mājā smadzenēs, kā arī spēj ietekmēt psihiskas slimības, sniegt enerģiju vai pat uzlabot garastāvokli.

☞ Patiesība par kafiju. Pēdējos gados ir atklājies, ka melnais dzēriens ir veselīgāks, nekā par to mēdz stāstīt, toties nav īpaši labvēlīgs klimatam.

☞ Zinātnieki baro odus ar asinīm un vīrusiem. Zinātnieki pēta līdzekļus pret asinsūcējiem, kas izplata malāriju, Zikas vīrusu un dzelteno drudzi.

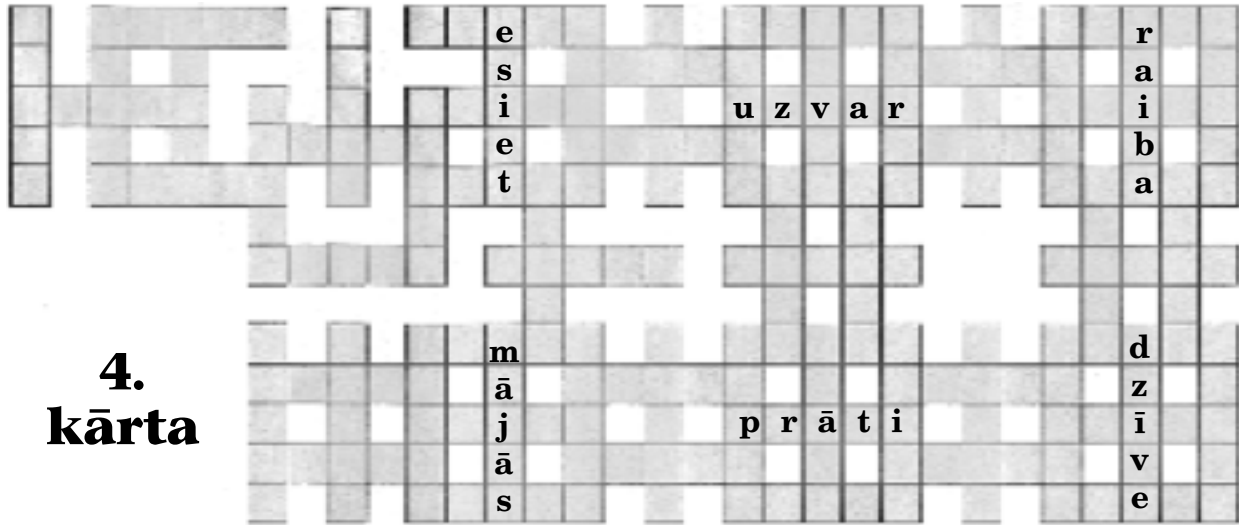
☞ Mums var aprūkties smilšu. Būvējot ceļus un betona ēkas, bez grants un smiltīm nevar iztikt, taču būvniecības degsmē mēs varam izsmelt pēdējos krājumus.

☞ Jauna baterija ražo strāvu naktī. Zinātnieki ir izstrādājuši tehnoloģiju, kura siltumu, kas ceļas augšup izplatījumā, pārvērš par elektrību.

☞ Steidzamai vakcīnai jāaptur globālais murgs. Ķīnas pilsētā cītārt nekaitīgu vīrusu piemeklē mutācija, un tas pārvēršas par lipīgu slepkavu. Zinātnieki visā pasaulē cenšas izstrādāt vakcīnu.

Maģiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu mīklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

4. kārtā

Asara – asaka – āboli – bikla – dejas - divām – celmi – Ināra - kaili – kakts - kalts – kapos - katrs – kavēt – kauja - klejo – krāce – kuras – laime – maiss - māsas - meklē - melis – neder – notis - pasts – plēve – raitā – resna – riepa - rokas – sader - sakta - saper – saite – samts - sauks – sauna – sauss - sautē – sārts – sekli - sidrs - siens - sieva – sista - skaļa - skats – skice - slava – slejā – somas – spēle - svece - steks – tiesa – traci – trako - trīci - tūlīt – vaina – velte - zirgs - zivis

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 10.maijam.

Maģisko vārdu mīklu atrisināja: A.Mičule (Tilža), J.Voicišs, G.Amantovs, St.Lazdiņš, J.Pošeika, S.Sirmā, L.Krilova (Balvi), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), N.Mantone (Bērkalnes pagasts).

3.kārtā veiksmē uzmaidīja JĀNIM VOICIŠAM no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzīgi ņemt personu apliecināšanu dokumentu).

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Sprogu ezeri. Iesūtīja Andris Keiselis.

Viedoklis

Kādu dievu mēs pielūdzam?!

Liendienas man vispirms asociējas ar Jēzus Kristus augšamcelšanās svētkiem, ipašu un priecīgu notikumu tieši garīgā dzīvē, lai gan Liendienas ir bijušas kopš seniem laikiem, - pavasara saulgrieži, kad cilvēki priecājas par gaismas uzvaru un dabas atmodu. Lai gan Dievs ir viens, katrs viņu mēs uztveram mazliet citādāk, pēc savas pieredzes un pasaules uztveres prizmas.

Reiz brālis man teica brīnīšķīgus vārdus, - visa dzīvē daba Radītāju godina un gaismas uzvaru svin katru mīļu dienu, - saulītei uzlecot, putniņi sveic rītu ar savām dziesmām, kaķēni dejo, bet puķītes ver vaļā savus ziedņus. Šodien, pārļasot Jāņa Atklāsmes grāmatu Jaunajā Derībā, atcerējos tieši šo brāļa frāzi. Visa šī svētā vīra grāmata ļoti pat uzsver, cik bezgala svarīgi ir nemitīgi cienīt un godāt To, kas ir visu radījis, kas valda pār visiem. Mums bija tas gods ierasties Dieva radītā dabas templī un dzīvot šo dzīvi. Taču kā uzvedāmies mēs – cilvēki?! Cilvēki ne tikai zaudēja saikni ar dabu, kas ir patiesa, bet sāka uzvesties kā barbari. Tieši šis salīdzinājums man šonakt ienāca prātā, domājot par postu, ko cilvēces mantkārība un sacensība ir nodarījusi dabai. Ko dara barbari, iekarotāji, izlaupītāji?! Ņem visu, ko var paņemt, grābj, posta, grauj, apspiež un nokauj vājākos. To sauc skaistos vārdos – kapitālisms, veselīga biznesa konkurence, strauja ekonomiskā izaugsme, pilnvērtīga dabas resursu izmantošana u.c. Cilvēki, protams, tika brīdināti, taču zīmes pamanīja tikai divaini, bet mazo Grētu sociālajos tīklos nolēja tādām samazgām, ka maz nelikās. Pasaule paziņoja, ka viss ir vislabākajā kārtībā un mēs visi ejam uz gaišo nākotni.

Godīgi sakot, sajūta, ka ne tur mēs ejam, mani nepameta kopš 2012.gada un šī gada nogalē es vispār vairs nekādu gaišo nākotni neredzēju pat tuneļa galā. Kad karantīna sākās, pirmā mana divainā sajūta bija, vai tiešām tagad visi dzīvos tā, kā dzīvoju es?! Noslēgtībā, bez ceļojumiem, bez regulāriem ienākumiem, bez sociālā statusa, bez saviesīgiem pasākumiem un līdz ar to arī bez pilnvērtīgas pasaules izbaudīšanas?! Neiešu liegties, ka radikālo kapitālismu ar visām tā pamatvērtībām esmu ienīdusi visu dzīvi, jo neesmu ne pratusi, ne gribējusi dzīvot pēc tā likumiem, kā rezultātā kopš universitātes beigšanas tiku izslēgta no spēles un noslēdzos savās lauku mājās, jo bija kauns iet cilvēkos un saņemt pārmetumus, kāpēc neesmu *aiztinusies* uz ārzemēm naudu pelnīt. Nu negribēju, un viss, nauda nekad nav bijis mans pašmērķis. Man bija bezgalīgi romantiski un naivi priekšstatīti par dzīvi, kā rezultātā tiku izslēgta no lielajiem dzīves svētkiem jeb skaistā ziepju burbuļa, no veiksmes stāstiem. Jā, mums ilgi un dikti stāstīja, cik bagāti un laimīgi esam. Ja tāds nebiji, pats vien biji pie visa vainīgs. Tomēr nedomāju, ka šis ziepju burbulis par laimīgu dzīvi pārplisīs tik ātri. Cilvēki tiešām domāja, ka visu var nopirkt lielveikalā un visu atrisināt ar ātrajiem kredītiem. Masu medijos tika gadus 30 pielūgti un slavēti veiksmīgā biznesmeņa un seksīgās modes tēls. Parasta lauku lopkope varēja pat nesapņot, ka viņa jēlnad būš viriešu acis vērtība. Vērtība bija sievietei ar silikona lūpām un lieliskām seksa prasmēm. Vērtība bija nevis ātrās palīdzības šoferis, kas ir noskrējies smagā darbā par smieklīgu algu, bet birokrāts vai baņķieris, kas rauš naudu aumaļām. Savādi, bet naudu un silikonu nevar pārvērst maizē! Izrādās, ārkārtas situācijā cilvēkus spēs glābt tie, kas palīgā nāk un maizi ražo, nevis tie, kas pozējuši uz dzeltenās preses vākiem. Mazais cilvēks savā necīgumā palika nepamanīts, sabiedrība jau visvairāk jūsmo par bagātajiem, varenajiem un slavenajiem. Pasaules vēstures grāmatās raksta taču par masu slepkavām, nevis par parastiem glābējiem. Uz žurnāla vāka par pasaules dižākajiem cilvēkiem vienmēr būs kāds, kurš nobendējis ļoti daudz ļaužu. Tad kādu dievu mēs pielūdzam, mīļā tauta?!

Galvenais ir stiprināt garīgo imunitāti

Mums visiem šīs Liendienas atnākušas tādas ļoti savādas... Pat tie, kuri uz dievnamu gāja vien Ziemassvētkos un Liendienās, jūtas apmulsuši, ka nevarēs būt baznīcā kopā ar cilvēkiem, saņemot tradicionālo svētību un skatīt skaisto procesiju. Tieši dievnamu daudzim vienmēr bijis glābiņš grūtos laikos, kad moka bailes un neziņa. Protams, ka nekās nenotiek tāpat

vien, nereti tieši grūti laiki mūs padara viedākus un labākus. Turklāt dievnamam ir jābūt cilvēka sirdī, un tad tas būs visur. Ja nav sirdī, nekādi ārīšķīgi rituāli, pareizie tēli, rosība rosības dēļ neglābs.

Man vairākus gadus neatņemamas Lieldienu laika sastāvdaļas bija adorācijas, krustaceļš un dziļas pārdomas. Kas šogad bija citādāk? Izpalika viss ārējais un palika iekšējais. Dzīvē daba ir mūsu templis, kurā esam vienmēr laipni gaidīti. Šogad vairāk nekā jebkad es aizdomājos par to, vai tik tiešām esmu Jēzus Kristus kalpone, vai tikai tā? Vai esmu zaļojošs koks, vai izkaltis prauls? Un teikšu jums godīgi, man ļoti pat kļuva bail, ka nedaru visu, ko varu, lai iemantotu Viņa valstību. Taču šis ir laiks, kad bailēm jāuties mēs nedrīkstam, šis ir laiks, kad ir ļoti svarīgi vairoto labo un būt cilvēciegiem, dalīties ar savu tuvāko, stiprināt vienu otru.

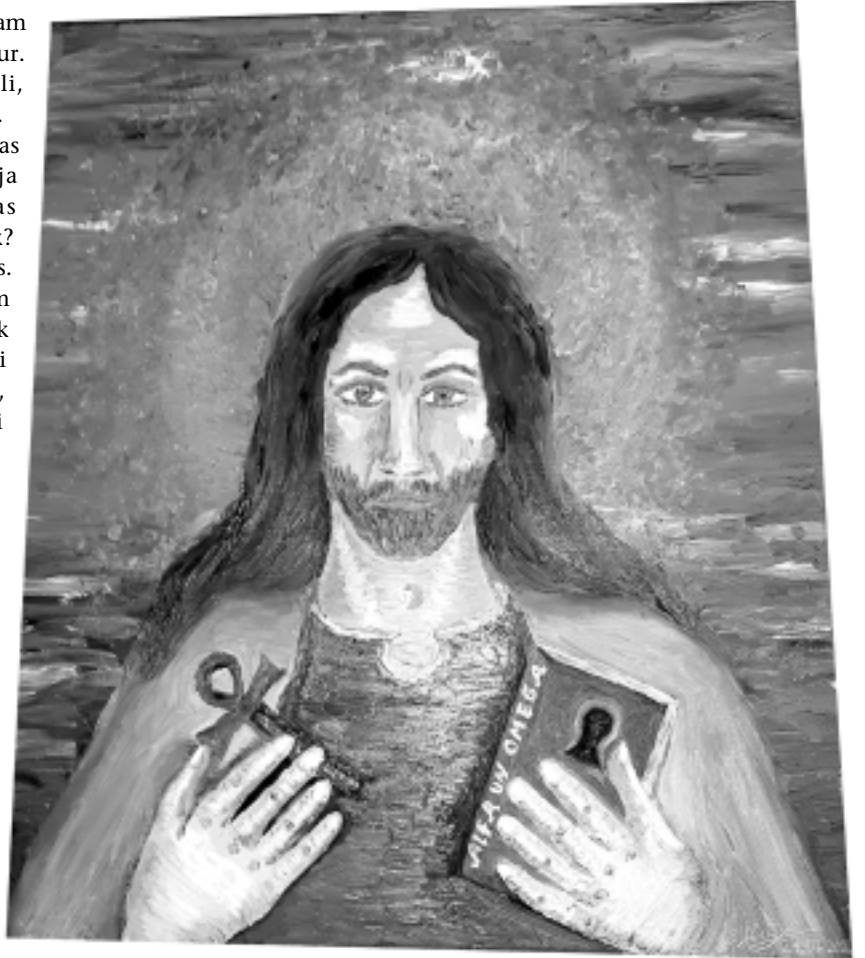
Neilgi pirms sākās epidēmija, es beidzot uzgleznoju divas gleznas un vēlos ar vienu no tām dalīties ar jums. Lai tā nes svētību un stiprinājumu. Patiešām nezinu, kāpēc es tieši šogad beidzot saņēmos un uzgleznoju, kaut nebiju to darījusi jau pāris gadus, jo vienkārši necēlās rokas. Nejutos cienīga Viņu uzgleznot, tomēr, kad paņēmu otas un krāsas, glezna radās, bet uzgleznotais sāka dzīvot

pats savu dzīvi. Te nu jāsaaka, ka radišana ir viens brīnīšķīgs process, kas dod milzu gandarijumu. Taču, lai radītu kaut ko labu un patiesu, ir jābūt tīram. Es vienmēr ļoti gaidu tādas brīžas, kad sajūtīšos iekšēji šķīstījusies, un tad es steigzu izdarīt pēc iespējas vairāk, kamēr vēl ir šis lieliskais dvēseles stāvoklis.

Diemžēl informatīvais lauks ap mums tagad ir netīrs, kā jebkad. Esmu ļoti jutīga pret negatīvo, un pēc visām tām šausmām, ko jau sen rādīja un raidīja masu mediji, agri vai vēl jutos piesūkusies ar indi. Vai pie negatīvā vispār var pierast?! Man teica, ka cilvēkiem labo nevajag, ka Jaunuma un netīrības tirāžēšana ir viens liels biznesa projekts. Mēnesi pastrādājusi masu medijos, es sajutos tik netīra un izmantota, ka no darba aizgāju. Nevēlos ne par kādu naudu darīt darbus, kas piesārņo vidi vai cilvēku apziņu. Patiešām labāk esmu mūžīgā bezdarbniece, nekā vergoju tam, kas sēj Jaunu.

Vīrusu vispirms jau es sajutu tieši informatīvajā telpā, - tik daudz negatīva, baumu, ārīšķības, tirgošanās, cilvēku izsmiešanas, pilns internets ar baisām bildēm un pazemošanu... Brrr! To sajutu pirms gada, bet rudenī man informatīvā telpa rādījās kā tāds parazītu lauks, kas nemanāmi pārņem cilvēkus, un mani pārņēma lielas šausmas. Nelieģšos, ka apskaužu biezādāinus un racionālus cilvēkus, viņiem ir vieglāk izdzīvot un nesajukt prātā. Taču rozā brīļu nēsāšanu nekad neesmu uzskatījusi par izeju. Nē, mēs nevaram diemžēl dziedāt, cik dzīve ir jauka un skaista, jo tā nav. Dzīve ir tāda, kāda tā ir, un, lai teiktu patiesību, vajadzīga ļoti liela drosmē. Vai man tāda ir? Baidos, ka nav.

Es vēlos dalīties ar savu personīgo pieredzi, kad pati 2012.gadā saslimu ar briesmīgu vīrusu, ko dēvē par Barra Epšteina vīrusu. Diez vai kāds par to ir dzirdējis, draudzene to vienkāršoti sauca par burboņu mēri, jo manu seju klāja šaušalīgas čūlas. Šī slimība mani sakāva ātri, es nespēju saviem spēkiem paēst, padzert, pārvietoties, briesmīgi sāpēja kājas, iekšējie orgāni, man, protams, bija plaušu karsonis utt. Čūlas, kas mani klāja, bija kā milzu herpesi, kas suloja un ļoti sāpēja. Nelīdzēja vairs ne ārsti, ne zāles. Mans ģimenes ārsts centās man palīdzēt un viņam izdevās atklāt šo vīrusu, ko spējot tikai viedākie dakteri, taču es jau miru nost. Un tad draudzene pie manis atveda priesteri, lai es saņemtu pastardienas svētību. Ak, Dievs, cik ļoti man bija bail! Tieši tajā brīdī es sapratu, ka patiešām mirstu, un ļoti izbijos. Priesteris teica, ka es dzīvošu, trīsreiz pateicās manai draudzenei, ka viņu pie manis atveda, un atteicās no naudas, ko viņam deva mana māte, - lai

paliekot zālēm... Notika brīnums, - pēc Vissvētākā Sakramenta saņemšanas man pēkšņi nokrita temperatūra, un es sevī sajutu milzu mīlestību, kurai nebija nekāda loģiska izskaidrojuma. Tajā pat naktī es spēju nostāties uz savām kājām un saviem spēkiem paēst, jo man piepeši parādījās apetīte. Jā, un arī vēlme dzīvot redzot, cik ļoti man tuvie cilvēki man palīdz, ka viņi nebaidās aplīpt ar šo bistamo slimību. Tieši atbalsts bija ļoti būtisks. Pirms tam es nebiju nekāda reliģiozā, jā, es biju aizgājusi pēc 10 gadiem neiešanas pie grēksūdzes, pirms smagi saslimu, jo sajutu, ka man ir jāatgriežas pie Jēzus, pie kura vairs negāju. Bērniībā es biju ļoti ticīga, taču vēlāk tas viss pazuda ikdienības dubļos un mēģinājumos dzīvot atbilstoši laikmeta prasībām. Tieši tas arī pavājināja manu imunitāti, un ar vīrusu es saslimu beigu beigās, jo negāju ar Dievu, bet gāju uz elļi un biju dziļi nelaimīga. Tajā laikā es bez mitas slimību, mani mocīja visādas likstas. Kādreiz, kad saslimu ne no šā, ne no tā, reizēm domāju, ka kāds mani ir nolādējis vai noskaudis. Tagad, kad piemeklē kāda kaite, domāju, ko es savā dzīvē daru acgārnī, kuru cilvēku esmu sāpinājusi, kā vietā bāžos?! Bet visvairāk esmu sapratusi to, ka būt vājam ir pārāk liela greznība, bet daudzas slimības rodas no mūsu piesārņotā prāta, aplamās rīcības, egoisma. Un, jā, reizēm slimot ir izdevīgi, tā mēs mūkam no problēmām, paši no sevis, skaudrās īstenības un lēmumu pieņemšanas. Vieglāk ir iedzert tableti, nekā atrast sāpju cēloni.

Slimības izslimošana un brīnumainā izdziedināšanās ļoti radikāli izmainīja manu domāšanu un pasaules uztveri. Es mainīju daudzus savus paradumus. Es, protams, nekļuvu par svēto, tāds pats vien grēka gabals esmu, tomēr uz dzīvi raugos pavisam citādāk. Lai gan šī pieredze un notikumi manā dzīvē sagādāja ļoti daudz ciešanu, es saprotu, ka man tas viss bija jāpiedzīvo, citādi es būtu mirusi garīgi un mirusi pavisam. Jēzus mani izglāba.

Kad mans ģimenes ārsts ieraudzīja mani dzīvu, nespēja slēpt pārsteigumu un atklāti pateica, ka necerējis mani sastapt starp dzīvajiem. Protams, tad, kad gulēju smagi slimā, viņš man neko sliktu neteica, visiem spēkiem centās mani uzmundrināt. Un viņš arī atteicās ņemt naudu par vizīti.

Ar šo rakstu es negribu rosināt cilvēkus ārstēties tikai ar svētīto ūdeni, - visi labie ārsti, māsīņas un sanitāri ir mūsu eņģeļi, - es viņus jau sen apbrīnoju. Ar šo rakstu es aicinu cilvēkus turēties pie Dieva, sekot Jēzum Kristum un būt paklausīgiem.

Jēzus Kristus IR augšamcēlies!!!

